

DOGWATCH

2020 | SJØKADETTFORENINGEN AV 1898 | NR 04

UTVIKLING

Innhold

4. Sjefen har ordet
5. Presidenten har ordet
6. Utviklingen av skolesystemet i Forsvaret
8. Teknologisk utvikling
12. Utviklingen etter 22.juli
16. Fagpolitisk uke
18. Julebakst
24. Lederskap20
27. Juleønsker
29. SKSK-karusellen
32. Sjakknotter
33. Movember
36. Utviklingen i team
38. Sikkerhetspolitisk utvikling
43. Julematrosene
44. 5 på jul
46. Ytring
48. Dypdykk i arkivet
50. Dannelsesreisen
52. Medlemsfordeler
54. Utviklingen av miljøet
58. Julekort
59. Tegneserie

Dogwatch er et organ for Sjøkadettforeningen av 1898 Valkyrien. Alle innlegg står for forfatterens regning og må ikke tolkes som Sjøkrigsskolens eller Valkyriens offisielle oppfatning.

Bladet trykkes i fire årlige utgaver. Denne utgaven er på 650 eksemplarer og distribueres i hovedsak på Sjøkrigsskolen, samt til andre avdelinger i Forsvaret.

Alle henvendelser rettes per mail til Dogwatch-redaksjonen
dogwatchsksk@gmail.com

Forside og bakside
Foto: Kjell Kristian Netland
Avbildet: Hedda Hellgren
Layout: Kjell Kristian Netland

Leder

Kjære lesere av Dogwatch!

Nå er jula rett rundt hjørnet, eksamensperioden nærmer seg slutten, og 2021 står for tur.

Høsten 2020 ble dessverre ikke like stappfull av arrangementer og festligheter som tidligere år, men vi får krysse fingrene for at Blotet og Ankerøl blir gjennomførbart til våren!

I mangel på festligheter, har mange spreke kadetter lagt ned innsats i å forbedre løpeformen. Dette illustrert i et flott bildegalleri fra SKSK-karusellen i midten av bladet. I tradisjon tro var det LOG-3 som stakk av med den sammenlagte seieren.

I kontrast til forrige utgave der temaet var «arv», har vi nå fokuset framover med temaet «utvikling». Det er viktig å kjenne til fortiden og ta lærdom av denne, men vi må likevel også tenke nytt. Det er på denne måten vi blir bedre. I tråd med utgavens tema, har vi utviklet layouten til Dogwatch. Vi i redaksjonen håper oppdateringene faller i smak!

I utgavens serie kan du lese om utviklingen av skolesystemet i Forsvaret, utviklingen av teknologi i Sjøforsvaret, og utviklingen som har skjedd i Forsvaret etter 22.juli. I tillegg kan du lese om koronavennlige arrangementer som Lederskap20, KNMustasj og Julematrosene. Julen har selvfølgelig også satt sitt preg på utgaven, og det er bare å glede seg til julebakst, kryssord og ønskeliste, for å nevne noe.

Så kjære leser, benytt juleferien til å slappe godt av mens du nyter Dogwatch. Tusen takk til alle som har bidratt til å gjøre utgaven så bra som den har blitt!

God lesing og en riktig god jul!

Siri Annette Schultz Aamodt

LOG 18-21

Redaktør

Kjell Kristian
Netland

Ansvarlig layout

LOG 18-21

Julie Birkeland

Eksternansvarlig

SMN 18-21

Aliseena Jamali

Journalist

LOG 18-21

Ruby Andresen

Journalist &
layout

LOG 18-21

Fride Hoem

Journalist &
layout

LOG 19-22

Vilde
Hagen
Espedal

Journalist
& layout

ME 19-22

Marte Gravem

Korrektur &
layout

MM 18-21

Linus
Kristoffer
Størbu

Journalist &
layout

LOG 18-21

Henrik
Skåtun

Fotograf

MV 18-21

Carl Hermann
Corneliussen

Journalist &
layout

SMN 18-21

Helle Regine
Elverum

Journalist &
layout

LOG 18-21

Nikoline
Myklebust

Journalist &
korrektur

LOG 19-22

Ester Jerstad

Journalist &
layout

LOG 19-22

Abel
Warholm

Layout

LOG 19-22

Maja Arntsen

Journalist &
layout

LOG 19-22

Sjefen har ordet...

Lesere,

Utvikling er en helt sentral faktor for oss som jobber innen den militære profesjon. Den er der i alle dimensjoner, kontinuerlig. Vi må trives under utvikling, vi må bidra innen utvikling. Vi skal skape overhøyde i forhold til en trussel som selv utvikles i sin evne og vilje.

Militære operasjoner er kjernen i vår profesjon: Vi skal planlegge dem, lede dem, gjennomføre dem, vi skal operasjonalisere erfaringene fra dem; utvikle vår måte å operere på. Operasjonskunsten er kompleks, det finnes sjeldent et fasitsvar. Kompleksiteten tilsier at utvikling er en helt naturlig del.

Et fartøy har skrog, fremdriftssystemer og strømforsyninger som krever erfaring og kompetanse for drift og nødvendig utvikling; en trussel gjør fort at en ikke kan støtte seg til store og trygge havner eller standard logistikksystemer. Hver sensor har sine karakteristika for bruk, det samme gjelder hver eneste effektor. Billedbygging og mål-data anvendelse bygger på et spekter av forskjellige løsninger, der mange kommunikasjonssystemer spiller inn. Alt dette i kontinuerlig utvikling.

Våre kapabiliteter har en levetid. På et tidspunkt oppgraderes disse så godt det lar seg gjøre. Slitasje gjør at nye systemer må utvikles, prosjekteres og innføres. Den rivende teknologiske utviklingen gjør at vi må være i front på noen områder, bidra på noen områder, og henge med på noen områder. Det har sin pris å sove på vakt hva angår operasjonskjernen og basisfunksjoner.

Vi skal, sammen med allierte, operere slik at andre ser det som en risiko å handle uklokt. Dette krever at vi har kontinuerlig utvikling i doktriner, konsepter, taktikker og prosedyrer. Det kreves en sunn og god utvikling av planverk og beredskapssystemer. Endring i det vi anser som trusler krever at vi har utvikling med oss i vår planlegging og utførelse.

Nødvendig utvikling innen Forsvarets Høyskole er avgjørende for å sikre riktig kompetanse til det som er nevnt over. Dette er i full gang. Det er en rød tråd mellom LTP, FSJ Plan, FHS strategi, Sjef FHS plan, og sjef FHS mål-bilde. Alt dette er oppdatert. FHS FoU plan kom ut i sommer. FHS Sjøkrigsskolen innretter seg etter dette, og vi tilpasser oss kontinuerlig de strategiske faktorer. Vår undervisning, vår FoU, vår formidling justeres kontinuerlig. Alle kadettene går nå på en ordening, som justeres i tråd med nødvendig utvikling i Forsvaret. Undervisningsopplegg for våre VBU-1 og -2 elever er under utvikling. FHS Sjøkrigsskolen følger nøye med det kompetansebehovet Sjøforsvaret og andre kadett-/elev mottakere har. Vi følger nøye med det som vi antar vil komme. Vår utdanning utvikles deretter.

Jeg ønsker dere alle riktig god lesning, og en vel fortjent jul.

Bård Eriksen
Kommandør
Sjef FHS SKSK

Presidenten har ordet...

Venner av Valkyrien!

Høstløvet har lagt seg på bakken, året er snart omme, og det er på høy tid å skrive årets siste presidentspalte. Et år preget av sosial distansering, antibac, utsetninger, avlysning og usikkerhet rundes snart av. Likevel har jeg troen på at siste innsjutt av 2020 blir vel så bra som fjoråret.

Hva har skjedd siden sist?

Siden sist utgave har Valkyrien bikket 122 år. En dag som ble feiret Covid-vennlig med markering på Instagram og ballonger utenfor Vinland! Vi tar igjen feiringen i Valhall neste år! GOU1 ankom i starten av oktober. Da ble det arrangert velkomsthelg med «Valkyriens mester», et utrolig bra arrangement og en god velkomst for våre nye kadetter!

Tre mandager har blitt brukt til SKSK Karusellen med godt oppmøte tross syreløp opp Kvarven, stafett på Nygårdsbanen og seige 4 km i Gravdalsløypa. Gratulerer til LOG-3 som beste klasse. Valhall har holdt åpent med restriksjoner gitt fra kommunen. Der har det blant annet blitt arrangert quiz og Paint n`Sip. Fagpolitisk råd har fulgt valget i USA tett, og arrangerte både intervju over nettet med Hans Olav Lahlum, debatt og valgvoke.

Hva skjer fremover?

Det er vanskeligere å tilrettelegge for arrangementer i tiden vi er i. Men, vi tilpasser oss så godt vi kan. «Movember» er i full sving og gutta jobber iherdig med anleggelse av bart. Vi støtter alle oppunder en god sak og samler inn penger for menns helse. Desember er snart rundt hjørnet og samstundes som Michael Bubl  synger julen v r inn, skal vi støtte Kirkens Nødhjelp med de nyoppstartede «Julematrosene». Et veldedig arrangement med inspirasjon fra Krigsskolens «Juleguttene». Vi gleder oss stort til julestemning over Teams, fine premier og innsamling til en flott sak! Som vi har kjent på de siste månedene er mye usikkert, men vi håper å kunne avslutte året med Juletefest og påfølgende julegudstjeneste f r vi alle pakker bagen og reiser hjem til en velfortjent juleferie. Etter nyttår kommer resten av GOU1 – det gleder vi oss stort til!

Til GOU1 h r- og luftkadettene: Tusen takk for tre trivelige måneder. Lykke til videre på deres respektive skoler – dere vil alltid være hjertelig velkomne tilbake!

Utvikling og Valkyrien

Temaet for sist utgave var arv. Hva er det vi tar med oss videre fra de som har gått her f r oss? Denne utgavens tema er utvikling. Hva velger vi å gjøre fremover?

Som forening må vi tilpasse oss tiden vi er i, samtidig som vi må utvikle oss.

Utdanningsreformer, teknologi og dagsaktuelle temaer har gjort at vi må tenke nytt og kreativt. Vi må også tillate oss å prøve å feile f r å bli bedre! Vi er alle kadetter på S krigsskolen der utvikling av oss som enkeltpersoner og samspill i team er en stor del av timeplanen. Valkyrien kan spille en stor rolle innenfor dette, da foreningen er en plattform for akkurat det. Jeg oppfordrer derfor alle til å engasjere seg. Det er ved alles engasjement vi, som forening, utvikler oss!

Generalforsamling avholdes 20. Januar der nytt styre skal velges – grip muligheten!

Med det ønsker jeg alle en riktig god juleferie! Stay healthy!

Synne Mjelva
President

EX UNITATE VIRES – Fra fellesskap kommer vekst

En utdanning under utvikling

Tekst // Saira Basit

FHS dekanteam

Foto // Mats Grimsæth & Lars Røraas

Forsvarets mediearkiv

Forsvarets høyskoles dekanteam, som leder fagsøylen ved høyskolen, har hatt ett overordnet mål siden det kom på i august 2018: Å bygge opp en felles høyskole med fokus på kunnskapen om anvendelse av militærmakt. Vi skal støtte opp under Forsvarets hovedaktiviteter; planlegging, ledelse, gjennomføring og understøttelse av militære operasjoner og også forstå konteksten rundt militære operasjoner. Vi skal være best på kunnskapen om anvendelse av militærmakt i en nasjonal kontekst. Så hvordan utvikler vi utdanningen for å oppnå det? Og hvordan ønsker vi at du som leser dette involverer deg i det?

Vi som høyskole er delvis underlagt universitets- og høyskoleloven og vi er en del av Forsvaret. Dette byr på store muligheter og noen interessante utfordringer. Først og fremst betyr det at vi skal være relevante og dekke et behov i Forsvaret, som ingen andre enn oss kan dekke, og det betyr at utdanningen skal være av høy kvalitet. Som en del av universitets- og høyskolesektoren blir vi sett i kortene på sistnevnte, på lik linje som andre akkrediterte profesjonsutdanninger som for eksempel politiyrket eller sykepleieryrket og med internasjonale standarder. Det har vi godt av i Forsvaret: å alltid strebe etter best mulig kvalitet i utdanningen av spesialister og offiserer, å vite at vi bidrar til konkurransedyktighet i fremtidens forsvar og samtidig trykke den militære profesjonen tett til brystet.

Vi ser at den militære profesjonsutøveren krever både militær og akademisk modenhet, og vi ser kadetter og elever vokse i løpet av de årene de er hos oss. For et nerdete dekanteam oppnås maks tilfredshet når vi ser teori overført til praksis ombord i en sjøbjørn i interaksjon med ubåt og minefartøy. Vi ser at den fremtidige offiseren og lederen i sin beslutningstaking evner å tenke kritisk og analytisk under høyt press, gjerne med god teknologisk forståelse, og samtidig tar vare på teamet sitt. Da tenkes det at nå har vi jammen klart å legge en basis for forståelsen av militær operasjonskunst, slik at denne kan videreutvikles i avdeling.

For å videreutvikle utdanningen trenger vi en felles og overordnet, men samtidig definert retning. Det første vi derfor fokuserte på var å få på plass en strategi og taktisk gjennomføringsplan for FHS. Denne ble vedtatt av FHS' styre høsten 2019, med tittel «Strategi for Forsvarets høyskole 2019–2022» og visjon «Forskning og utdanning for fremtidens forsvar». I FHS styre sitter de tre grensjefene, i tillegg til tung kompetanse fra privat næringsliv, universitets- og høyskolesektor, studenter og ansatte. Forsvarssjefen er eier av styret. I strategien beskriver vi at FHS' overordnede oppgave er å «utdanne, utvikle og formidle relevant kunnskap om hvordan og hvorfor militærmakt anvendes» gjennom å drive fremtidsrettet, innovativ og profesjonsnær utdanning av høyeste kvalitet. Vi skal også levere internasjonalt anerkjent og relevant forskning og utvikling, målrettet og ansvarsbevisst formidling av høy kvalitet. Som strategien beskriver, forvalter Forsvarets ledere statens voldsmakt og tar beslutninger knyttet til eget og andres liv og død.

«Dette ansvaret er særegent for den militære profesjon og gjennomsyrrer all utdanning, forskning og formidling ved høyskolen».

For å oppnå høy kvalitet i den militære profesjonsutdanningen må den være forskningsbasert. Ikke bare er dette noe vi ønsker, men det er også et krav under det lovverk som vi er underlagt. Alle i forsknings- og undervisningsstillinger skal drive med forskning og utvikling, for å forsikre seg om at undervisningen er kunnskapsbasert. Det erfaringsbaserte blir til gull når det kobles med det FoU-baserte. Tenk deg en som underviser et militærtaktisk grep for å løse en utfordring, kun basert på det hun eller han en gang gjorde i Afghanistan på 2000-tallet fordi at det fungerte godt der og da, versus en som systematisk har gjennomgått hvordan andre har løst tilsvarende problemstillinger. Relevansen er hvordan tilsvarende taktikker har fungert i andre kontekster, om det finnes alternative og bedre måter å løse samme utfordring på eller undersøkt hvorvidt teknologisk utvikling har endret forutsetningene for utfallet. Andre faktorer er å reflektere rundt forholdet til konsekvenser, på det operasjonelle, militærstrategiske og politiske nivå, med et blikk mot alle involverte aktører, og ikke minst søkt å levere undervisningen med studentaktive og varierte metoder. Vi vet hva vi ville ha valgt. Derfor kom FHS' første felles FoU-plan sommeren 2020, med tittel «Forskning og utvikling for militær profesjonsutdanning». Det viktigste grepet i planen er etablering av FoU-grupper på tvers av FHS' åtte avdelinger, med stor vekt på militære operasjoner. Hensikten er å samle fagmiljøer til tross for geografisk avstand. Her er alle like viktige – den

militære akademikeren, profesjonsutøveren, den sivile akademikeren, relevante eksterne aktører og ikke minst – kadetten og eleven. Uten hverandre er vi fattige.

For oppnå utdanning av høy kvalitet har vi også tro på digital transformasjon. For oss innebærer dette å bruke digitale virkemidler som hever kvaliteten i undervisningen og læringen. Ikke som en erstatning for fysisk oppmøte. For eksempel har FHS/Sjøkrigsskolen tatt i bruk et digitalt krigspillverktøy der læringsutbyttet er så stort i forhold tilsvarende undervisning uten digitale virkemidler, at det ikke er noe poeng å sammenligne. I tillegg spares store ressurser i form av for eksempel færre arbeidstimer som går til forberedelser.

Så over til deg som leser. Hvordan kan du bidra i utviklingen av utdanningen ved FHS? Er du kadett/ elev ved FHS, vil vi gjerne at du skal være med inn i FoU-gruppene som går på tvers av FHS. Kanskje kan du skrive din bacheloroppgave knyttet til en av gruppene? Og til dere som er ansatte ved FHS/Sjøkrigsskolen: hver enkelt av dere er viktig for å oppnå de strategiske målene for Forsvarets høyskole og det er en fornøyelse å ha dere med på laget.

FHS dekantteam ønsker alle lesere en riktig god jul!

Teknologisk utvikling i Sjøforsvaret

Tekst // Gisle Strand Hovedkærer maskinlinjen
Foto // Forsvarets Mediearkiv Vegard Oen Hatten

Teknisk utvikling kan skje hurtig eller langsomt. Noen teknologier har kort levetid, mens andre ikke går av moten. Til førstnevnte kan nevnes løsninger for personlig lagring av data. Ulike former for magnetdisker huskes kanskje av noen, mens det i 2020 bare er snakk om å lagre data i «skyen».

For marineoffiserer, både gamle og kommende, vil det alltid være utfordrende å velge rett teknologi. Et meget godt eksempel - siste halvdel av 1800-tallet skjedde det meget innenfor skipskonstruksjon og spesielt for marinefartøyer. Overgangen fra seil til damp og fra tre til stål gjorde at fregatten Kong Sverre, kommandoheis i 1864, var helt utdatert. Kommandoen ble strøket etter bare 4 måneder tjeneste og fartøyet gikk i opplag!

Et annet eksempel var når Storbritannia konstruerte og bygget HMS Dreadnought ila. bare 2 år. I 1906 representerte hun en så stor endring teknologisk at alle andre marinefartøyer, bygget rett før, ble sett på som avleggs. Hun var det første store krigsfartøy med dampmaskiner.

Selv med et deplasement på 21.000 tonn oppnådde den hele 21 knop. Rekkevidden ved 10 knop var noe over 6000nm. Det var den kjente Admiralen og First Sea Lord, Sir John "Jacky" Fisher som var drivkraften bak gjennomføringen og delaktig i de vanskelige valgene med å satse på uprøvd teknologi. Fartøyets konstruksjon og tekniske løsninger førte til et kappløp mellom mariner i hele verden, særlig den Keiserlige tyske marine satte mye inn for å være på høyden (Ferreiro, 2019). I de følgende år var det en enorm endring i slagkraft og hastighet. Den Franske destroyer-klassen Le Fantasque, (1935) på ca. 3400 tonn, var den mest ekstreme ift. fart. Med nesten 100.000 hestekrefter på akslingene ble hastighet, under prøveturene, målt til 41 knop i snitt, med maksimum på hele 45!

Utviklingen til en ytelse til nesten alle tekniske duppeditter eller avanserte systemer, som skip og fly, følger en S-lignende kurve. Ytelsen går svakt oppover i begynnelsen, etterfulgt av en brattere kurve før den flater ut. Skrogløsningen - enkeltskrog - er et godt eksempel på en teknologi som ikke har gått av moten, slik seildrift ble når dampmaskinene kom. Skrog som bare bæres av den kraften som oppstår når det fortrengrer en væskemengde

som veier like mye som skipet selv - kalles deplasementsskrog. For de aller fleste marinefartøyer er det fortsatt enkeltskrog-løsningen som velges. Det har stått tidens tann grunnet sine allsidige egenskaper. Man kan godt si at utviklingen av skrogtype er kommet til der S-kurven flater ut. Men - det betyr ikke at det selv etter hundrevis av år ikke skjer noen videre utvikling. Og utviklingen kan godt endre oppmerksomhet, for eksempel, fra fart til sjøgående egenskaper.

HMS Dreadnought hadde et forhold mellom lengden i vannlinjen til bredde i vannlinjen (L/B) på ca. 6 (samme som Noahs ark). Den kjente hydrodynamikeren og skipskonstruktøren Willam Froude (1810-1879) kartla motstanden til mange skipsmodeller. Den delen av motstanden som bidrar til bølgedannelse ble mindre når dette forholdet gikk mot 10. Ser vi på følgende figur kan vi se hvordan den historiske utviklingen har plassert noen utvalgte fartøyer fra ulike perioder.

Fra 1970 til utover 80-tallet var L/B mellom 8 - 10, mens nyere konstruksjoner har 7 - 8. Årsaken til bredere skrog er i hovedsak bruk av tyngre helikoptre og tyngre, større

radarsystemer som i sum fører til at tyngdepunktet flyttes oppover. Større bredde i vannlinjen gir som kjent økt treghetsmoment til vannlinjearealet som for et gitt deplasement hever metasenteret. Det igjen bidrar til at fartøyet fortsatt har tilstrekkelig med stabilitet. Men – økt bredde gir økt motstand og effektbehov. For eksempel må en Arleigh Burke-klasse bruke rundt 30% mer effekt for å oppnå samme hastighet som en Spruance-klasse, selv om sistnevnte er ca. 1000 tonn tyngre.

Neste figur viser hvordan de samme fartøyene blir plassert dersom en plotter deres installerte effekt i forhold til vekt mot et dimensjonsløst forhold, F_n (forholdet kalles Froude-tallet, etter den nevnte William Froude. Det angir skipets hastighet [m/s] over roten til skipets lengde [m], (g er tyngdens akselerasjon)).

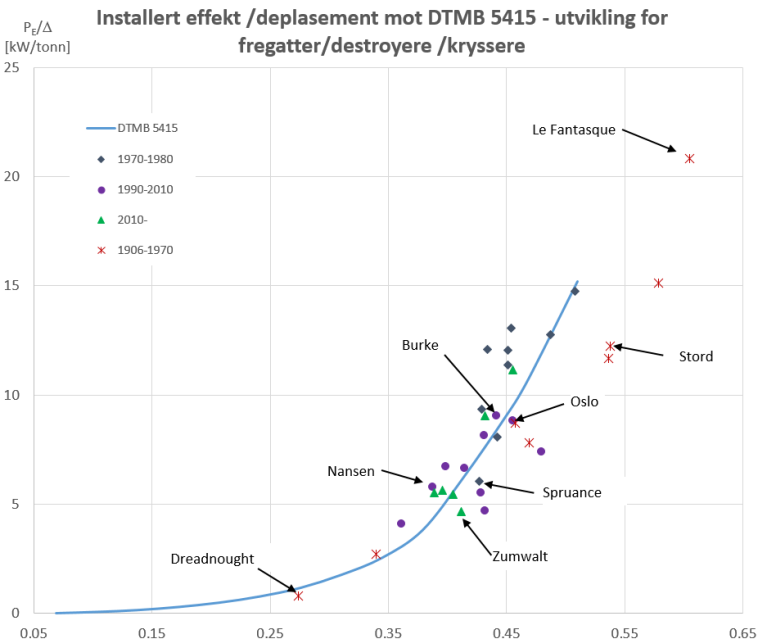
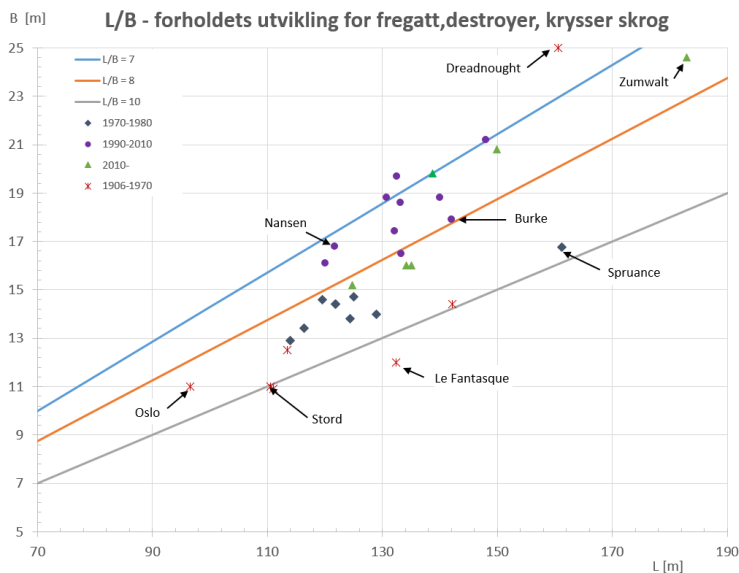
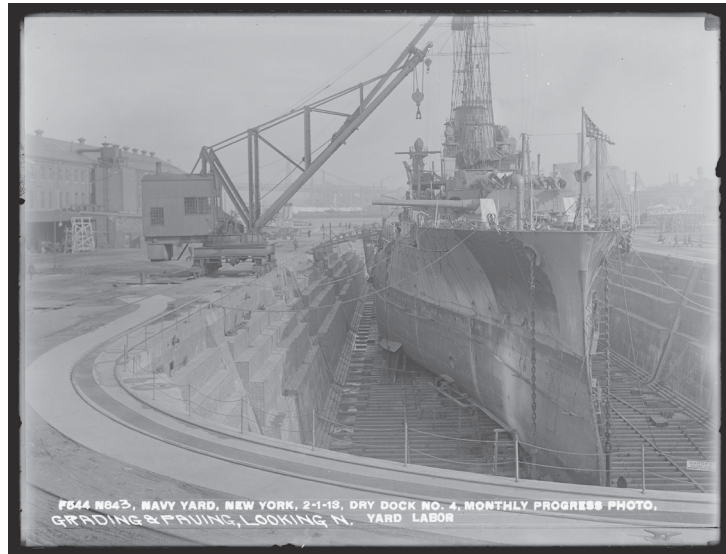
$$\frac{V}{\sqrt{g \cdot L}}$$

Det brukes, blant annet, til å sammenligne forskjellige skipsstørrelser og deres motstand eller effektbehov, slik figur 2. viser. I figuren er det også plottet inn en kurve til et fartøy som ikke er bygget, DTMB 5154. Det er den Amerikanske marinens testanlegg, David Taylor Model Basin, som har testet modeller av dette skroget. Resultatene er brukt i en rekke studier for å utvikle dataverktøy for videre utviklingsarbeid. Kurven er typisk for marinefartøyer i fregatt- og destroyerstørrelse og egnet for sammenlikning. En ser at veldig mange fartøyer ligger i nærheten. Diagrammet viser ellers at fartøyer med L/B forhold i nærheten av 10, stort sett, vil kunne oppnå samme Froude-tall med lavere effekt/vekt-tall enn de med lavere L/B-forhold.

En utvikling i tiden frem mot 2. verdenskrig var å finne skrogformer som førte til redusert bølgedannelse. Virkningen av ulike baugformer var observert allerede i 1865, i en konkurranse mellom hjuldampene HMS Helicon og HMS Salamis, hvor førstnevnte var 1 – 1 ½ knop raskere grunnet en ram-formet baug (Dumpleton,1973).

I 1905 testet marineingeniøren

Admiral David W. Taylor ut bruken av baug med en bulbformet forfot. Slagskipet USS Delaware (1909) ble det første i en rekke av amerikanske marinefartøyer som fikk denne konstruksjonen (Ferreiro, 2019).

KNM Uthaug. Foto: Torgeir Haugaard /Forsvaret

Bulbformet forskip ble stadig utviklet fra da og spesielt i mellomkrigstiden. Eksempelvis fikk det store japanske slagskipet Yamato en markant bulb som reduserte motstanden mellom 5 og 8.2% (Matsumoto, 1961). Utviklingen innen dette området har fortsatt, og ført til at det i dag brukes avanserte numeriske regnemetoder, kalt Computational Fluid Dynamics, CFD, for å optimalisere formen slik at motstanden til undervannskroget blir så lav som mulig.

Men det er ikke bare hastighet som teller. Vel så viktig er fartøyets sjøgående egenskaper – eller sagt på en annen måte – når degraderes våpensystemenes ytelse og personellens utholdenhet grunnet skipets bevegelser?

I 1967 rapporterte en amerikansk styrkesjef fra Middelhavet at hans destroyere, i klassene DD-445, DD-692 og DD-710, fikk mye vann på dekk,

såkalt grønn sjø, og tung sjøsprøyt over broen. De nyere konstruerte russiske Kotlin destroyerne fikk derimot ingen vann over dekk og de russiske marinegastene «paraderte» på fordekket iført kortermer (Kehoe, 1973). Det ble konkludert med at dette hadde konsekvenser for de maritime operasjonene. Når styrkesjefen skiftet kurs på hangarskipet for å redusere kraftig rulling fikk eskorten store problemer med kraftige bunnslag og grønn sjø på dekk, mens russerne som fulgte etter ikke hadde disse problemene. Dette førte til flere sammenligningsstudier.

Beregningsmetoder og programmer ble utviklet for å studere problemene. Blant funnene kom det frem at de russiske fartøyene var mindre for en gitt størrelse våpenlast, hadde mye bedre sjøgående egenskaper og kunne holde større hastighet i stor sjø. De viktigste skipstekniske parameterne var større fribord og bruk av rulledekningsfinner i tillegg til slingrekjøler med

tilstrekkelig dybde (Kehoe, 1973 og 1980).

Viktigheten av tilstrekkelig fribord var absolutt ikke ukjent. Den portugisiske marineingeniøren, senere Kontreadmiral Rogiéro Silva Duarte Geral D'Oliveira, tilpasset fribordet til Dealley-klassen, et amerikansk design fra starten av 50-tallet med et mannskap på 173, til Almirante Pereira da Silva-klassen i 1961. Det samme skroget ble tilpasset til vår Oslo-klasse (sjøsatt 1964). Marinens Hovedverft med teknisk direktør E. Ambjørnsen i samarbeid med Marinen ved byggeleder, Marineingeniøren KK O.E Strupe, måtte også tilpasset skroget til Terne-anlegget (som bl.a. krevet forsterkninger i forskipet) (Smith- Sivertsen, 2004).

Det kan også nevnes her at vi tok i bruk delvis automatisert kjelestyring som bidro til å redusere besetningen til 150 (senere til 122). De omfattende studiene av de russiske fartøyene ga

Rekken av marinefartøy ankommer Bodø for øvelse Flotex 2016, her med logistikkvåpenet KNM Olav Trygvasson i forgrunn. Foto: Jakob Østheim /Forsvaret

kunnskap om «reverse ship synthesis modelling», kort fortalt - å bryte ned skipstekniske data for et skip til viktige parametere som har betydning for diverse ytelser som fart, bevegelser og tilhørende akselerasjoner. Metoden utnyttet fotoanalyse og oppgitte data. Ved å gjøre det samme med sin egne skip fant en ut at metoden fungerte. Den ble således nyttig i utvikling av nye fartøyer. I USA ble derfor DD-963 Spruance-klassen og FFG-7 Oliver Hazard Perry til etter omfattende konseptstudier hvor den såkalte syntese modelleringen ble brukt (Kehoe 1973, Ferreiro 2019).

Metoden ble stadig utviklet og nyttet for å bestemme konseptet for ny DDX eller DDGX på slutten av 70-tallet (Stephanchick 2007, Ferreiro 2019). Arbeidet førte frem til DDG-51 Arleigh Burke-klassen som kom i 1985, dagens «arbeidshest» i USN (og grunnlaget for Japanske Kongo og Atago-klassene, Koreanske Sejong-the

great-klassen , Australske Hobart, Spanske Álvaro de Bazán og vår egen Fridtjof Nansen-klasse).

Arbeidet førte også til større fokus på sjøgående egenskaper innad i NATO og det ble etterhvert utviklet en egen standard, STANAG 4154 Common Procedures for Seakeeping in the Ship Design Process, hvor en rekke kriterier er gitt. For eksempel at et fartøy i en gitt sjøtilstand ikke skal ha mer enn 20 bunnslag ila en time.

Oppsummert - utviklingen har gitt oss undervannskrog som bedre balanserer krav til hastighet og til sjøgående egenskaper enn hva som var tidligere. Men - vi bruker mye mer tid og penger på å komme frem til den endelige skrogutformingen og alt det andre som utgjør et komplett fartøy. For å sitere den kjente marinehistoriker Cyril Northcote Parkinson (skrev bl.a. boken Parkinson's law): 'Works expands so as to fill the time available for its completion.' Jo mer

en kan gjøre - jo mer gjør man..!

For dere kommende offiserer er det uansett viktig å ha et forhold til hvordan ulike typer teknologier endres og påvirkes over tid. For å sitere OK Stein Forsdahl:

“Kloke valg kommer fra kunnskap og forståelse. Sjøkrigsskolen er fundamentet for å bygge denne forståelsen for teknologi både i dag og i fremtiden”.

Utviklingen etter 22. juli

Tekst // Egil Johannes Grønner SKSK
Foto // Forsvarets mediesenter

H.M. Kongens Garde har alltid vært i endring. Siden opprettelsen i 1856 har bataljonen utviklet seg i takt med det taktiske behovet og politiske føringer. Et oppdrag har derimot alltid stått fast, vaktholdet ved de Kongelige residenser. Det er endringer rundt spesielt dette oppdraget jeg vil ta for meg.

«Hovedstadsforsvaret»

Fra politisk hold ble HMKG gitt et nytt oppdrag gjennom Stortingsproposisjon 73 S2011-2012. - et Forsvar for vår tid. Dette ble kjent som «Hovedstadsforsvaret»

«...Garden skal hurtig kunne bistå politiet med sikringsoppdrag innenfor bistandsinstruksens rammer. Det legges opp til at Garden vil trene sammen med politiet og relevante avdelinger i Forsvaret i dette nye oppdraget.»

Kjernen i oppdraget

Hovedstadsforsvaret som konsept eksisterte også før 2011, men med føringene fra Stortinget kom dette nå i hovedsete. Til dette krevde det en ny gjennomgang av hvordan HMKG var organisert, utrustet og trent. Tidligere gardesjef, daværende oberstløytnant Ole Anders Øie, gikk aktivt inn i denne problemstillingen da han tiltrådte i 2012. Han iverksatte en revidering av Gardens planverk for å avklare og bevisstgjøre hva som var kjernen i Gardens oppdrag. Oblt. Øie fikk tydeliggjort hva som var vårt hjemmelsgrunnlag, og dermed hva soldatene skulle forholde seg til. Dette ble startskuddet for mange av de endringene vi ser den dag i dag.

I samråd med Fagsjef manøver spisset Garden seg inn som en lett infanteribataljon etter mal fra resten av Hæren. Eskorte og jegertruppene som tidligere hadde vært organisert under geværkompaniene, ble overført til stab og støttekompaniet. Gamle og kostbare pansrede MB 280 ble byttet ut med SISU, pansrede personellkjøretøy som hadde bedre beskyttelse, bedre terrenggående egenskaper og løftekapasitet. Med evnen til å forflytte pansrede styrker og bidra til evakuering av sårede i et uoversiktlig operasjonsområde, besatt nå HMKG en unik kapasitet i Hovedstaden.

Instruktør ved tropp vs. lagfører

Tilførelsen av flere befalshjemler i 2014 gav et sårt tiltrengt tilskudd av ledelse på troppsnivå. Nå kunne sersjantene være lagførere og ikke bare instruktører. Forskjellen er merkbar, og samholdet mellom befal og soldater ble betydelig styrket.

Garden er derimot fremdeles avhengig av sine vernepliktige lagførere og nestlagførere. Seleksjon og utdanning av de yngste lederne er det lagt betydelig større vekt på de siste årene, med god effekt. Noe som gjenspeiles iblant annet rekrutteringen til videre utdanning i Forsvaret.

Samvirke

Samtrening med Oslo politidistrikt (OPD) og HV opp mot det nye oppdraget startet for alvor allerede sommeren 2012, da politiet gjennomførte øvelse TYR i Oslo sentrum. Øvelsen ble avsluttet med en fullskala samvirke- og innsatsøvelse hvor taktisk, operasjonelt, strategisk og politisk nivå i krisehåndteringen ble øvet. Her stilte både

HMKG og HV med et betydelig antall soldater og øvelsen ble et springbrett i det videre arbeidet internt i HMKG.

Ifølge Politiets erfaringsrapport var samarbeidet på taktisk nivå bra, det ble dog avdekket flere områder med utviklingspotensial som gav grunnlag for å videreutvikle samarbeidet.

Øvelse TYR 2012 ble etterfulgt av flere store årlige øvelser hvor både Forsvaret, OPD, HV og sivile beredskapsenheter deltok. Dette var et synlig skifte i viljen til å trene sentrumsnært, både internt i Forsvaret og utenfor. Befolkningen i de store byene måtte bli vant til å se norske soldater i gatene.

«Når kriseledelse starter med en hilserunde...»

Foruten de nevnte øvelsen var det nå flere arenaer der HMKG og OPD jobbet sammen i større eller mindre sammenhenger. På vakt ble dialogen mellom vaktkommandør (VK) på Slottet, innsatsleder og den kongelige politieskorte, samtobjekteier (Slottet), ytterligere forbedret gjennom formelle og uformelle møter.

Oppdrag av ren seremoniell art var også en viktig arena for dialog og samvirke. Dette jevnlig samarbeidet bygget tillit på tvers av etatene og gjorde at HMKG fikk innpass hos beslutningstakere i politiet og kunne gi råd og konkrete vurderinger av hva og hvordan politiet kunne regne med av støtte Forsvaret.

En kilde i politiet uttalte i masteroppgaven til Morten Taraldsvik Olafsen «Når kriseledelse starter med å ta

hilserunden, da skjønner du at man har tapt kontrollen på krisen». Viktigheten av denne jevnlig dialogen mellom nøkkelpersonell kan altså ikke undervurderes og det finnes mange historiske eksempler på dette, inkludert 22.juli.

Utdanning mot en ny situasjon

Perioden etter 2011 har også vært preget av flere store terrorangrep i Europa. I 2014 var det ifølge PST mellom 60 og 90 prosent sannsynlighet for at det skulle skje et terrorangrep mot Norge. En skjerpet sikkerhetssituasjon stilte høyere krav til både soldater og befal. For å møte denne utfordringen ble utdanningsprogrammet revidert slik at både avdelingen og den enkelte soldat var bedre rustet til å møte en skjerpet situasjon ute på vaktstedene.

Det tidligere omfattende instruksverket og ordre til VK fikk også en grundig overhaling. Revisjonen ble gjort i samråd med kompaniene og sikret dermed bred støtte fra de som skulle bruke det. Resultatet gav større frihet og høyere fokus på det operative vaktholdet samtidig som seremonielt innhold ble ivaretatt.

Viljen og evnen til endring ble også vist gjennom flere prøveprosjekter de påfølgende årene. Størrelsen på vaktstyrken ble justert og vaktrotasjonen tilpasset slik at vaktkommandørene hadde bedre situasjonsforståelse i sitt ansvarsområde. Den lokale beredskapen og utrykningstiden til vaktstedene ble forbedret gjennom lokal døgkontinuerlig QRF med svært kort responstid. Kort fortalt er vaktene bedre trent, blitt mer robust, har kortere utrykningstid, større fleksibilitet og større utholdenhet.

Beredskapskultur

Det har i lang tid vært en beredskapskultur i Garden, også i forkant av 22.juli. Det pågående skarpe oppdraget, krevde det av oss. Et stadig tilslag av personell med fersk operativ erfaring fra internasjonale operasjoner forsterket dette. Gardesjef Søbstad, som var Gardesjef 22.juli, hadde en uttalt målsetning om beredskap 24/7 og kompaniene påla ofte seg selv strengere beredskapskrav enn det som ble satt av bataljonen.

Som resultat av denne kulturen meldte både soldater og befal seg frivillig til innsats lenge før de ble innkalt. De hadde en iboende vilje til å bidra og de følte et personlig ansvar for at oppdraget ble løst.

Høyt fokus på casetrening og nærkamp bidrar sterkt til å utvikle krigermentalitet og årvåkenhet hos soldater og befal. Samtidig legger treningen til rette for at soldatene har god kjennskap til hvordan og når de kan bruke makt. Det gir trygghet i oppdragsløsningen. Her spiller også avdelingens lange og stolte historie positivt inn i bygging av avdelingsfølelse og vilje til innsats.

Tross alt dette var det nok alt for få som forstod alvoret av den beredskapen Gardesjefen ønsket seg. Et svært rigid vaktssystem begrenset VKs mulighet til å ta egne vurderinger og treffe lokale tiltak. Vi ble passive. Vakt ble av mange sett på som et nødvendig onde. At man i størst grad ble målt på det seremonielle bidraget, og ikke på beredskap og taktiske vurderinger forsterket denne effekten. Gardesjefen jobbet i motbakke.

Varig endring av virkelighetsforståelse, vilje til endring.

22.juli ble en vekker for mange, HMKG inkludert. Vi som var med satt igjen med en radikalt endret virkelighetsforståelse. Over natten gikk vi fra å være stivpyntede gardister til å være førstelinje i kampen mot terror. Selv om HMKG stort sett fikk skryt for sin innsats ble det avdekket flere svakheter både med planverk og utdanning. Vi hadde kanskje mer flaks enn vi fortjente. Hos mange av oss var det derfor en forventning om at disse svakhetene nå skulle adresseres. Grunnlaget var dermed lagt for de endringer som ble iverksatt 2012.

For den enkelte gardist sitt vedkommende tror jeg aldri det å gå vakt ble det samme igjen. Selv den kollektive hukommelsen er kort, er det et helt annet alvor over oppdraget nå enn det som var før.

Alle vaktfunksjoner fra VHO til den enkelte gardist er nå underlagt et strengere sertifiseringsregime, dette gir økt tillit og troverdighet i oppdragsløsningen. Du måtte vise deg selv og andre at du var god nok, også på det operative.

Denne holdningen til vaktoppdraget spredde seg, og min oppfatning er at dette økte soldatenes motivasjon ved at de i større grad forstod **hvorfor** de er på vakt/beredskap. Holdningen; det skjer ikke meg, sitter litt lengre inne, men vil alltid være til stede.

«Det er meg det kommer an på!»

Sitatet står over døren på kontoret til kompanisjef 3. Gardekompani og det er det som må til. Beredskapskultur kan ikke bare være forankret i ledelsen, men må gjennomsyre hele organisasjonen for å være levedyktig. Omstilling tar tid, og i en organisasjon hvor sjefsleddet byttes annethvert år har sjefssersjantene en nøkkelrolle for å holde dette i hevd. Det var derfor ikke uten grunn at HMKG tjuvstartet på OMT allerede i 2015. Sersjantene kan selsagt ikke bære ansvaret for utviklingen av beredskapskulturen alene og er avhengig av at sjefen setter det på dagsorden.

Beredskap er krevende og vil derfor alltid være under press. Det krever kontinuerlig oppfølging og evaluering. Øver vi på å tilrettelegge for effektiv innsats ved neste krise, eller øver vi på den forrige krisen? Det eneste vi vet om neste krise, er at den ikke blir lik den forrige.

Oppsummering og konklusjon

Bataljonen fremstår i dag som en moderne, relevant beredskapsaktør i hovedstaden, samtidig som HMKGs egenart og kultur er ivaretatt. Med en døgnbemannet operasjonssentral og en stående godt trent og utrustet utrykningsstyrke i Huseby leir, kan Garden hurtig stille store styrker klar til innsats. Øvelser gjennomført sammen med OPD og HV har gjort HMKG i enda bedre stand til å yte håndhevelsesbistand på kort varsel. Beredskapskulturen i HMKG står sterkt og godt lederskap sikrer at de nødvendige prioriteringene blir gjort, også for fremtidens innsats.

Du forsvarer landet

– Vi forsvarer deg!

Lykke til med eksamensperiode og god jul

2020 var året som ikke gikk etter planen, og det har vært en krevende tid for mange. Vi håper at 2021 byr på mer forutsigbarhet, mer sosialt samvær og mange gjennomførte planer.

Lykke til med eksamener, god jul og et inderlig ønske om et skikkelig bra 2021!

Valguka for Valget i USA 2020

I uka før valget i USA 3. november arrangerte Fagpolitisk Råd en valguka her på Sjøkrigsskolen. Selv om det ikke var Norges valg, er valget av en ny president i USA noe som vil påvirke vårt land og kanskje spesielt vår profesjon, i en stor grad.

Selv vil jeg påstå at valguka var en suksess. Uka startet med en kick-off med Hans Olav Lahlum, som gjorde at vi alle fikk noen grunnkunnskaper vi kunne nytte oss av når valget skulle skje. Han snakket mye om dette valget sammenlignet med valget i 2016, og trakk da linjer mellom kandidatene. Videre mente han at dette kanskje var det mest kontroversielle valget på over 100 år. Med tanke på hvor gamle kandidatene er og hvilke sykdommer som kan inntreffe mennesker på over 70 år, desto viktigere betydning får visepresidenten i en slik prosess.

Debatten vi hadde oss imellom fikk stor oppslutning og var for meg det morsomste jeg hadde vært med på, på en stund. All honnør til de som «spilte» de ulike karakterene, de hadde virkelig levd seg inn i rollen og kunne kanskje vært lovende skuespillere hadde de ikke vært på SKSK. Debatten hadde også en faglig

tyngde og representerte (faktisk) synene til de begge kandidatene. Her ble bl.a. innvandring, miljø og økonomi diskutert på en god måte. Dette synliggjorde også hvilke store forskjeller det er mellom norske og amerikanske politikere for oss.

Det ble omsider torsdag og det var duket for Amerikansk Aften. Her kledde vi oss ut som våre kjære venner over Atlanteren. Kadettmassen klarte på mange gode måter å representere mangfoldet i USA, da vi hadde alt fra rednecks og mexicanere som deltok på den amerikanske aftenen. Det var en storslagen kveld med fin pynt og kåring av beste kostyme. I tillegg, tror jeg pinadø folk ble fulle på amerikansk vis også. Med beerpong går ting unna. Kjempebra jobba av de som arrangerte denne kvelden.

Valgvaken markerte da slutten på valguka vår. Til tross for at den i all hast ble tatt av utenforstående da FPR ble satt i karantene, viste tilbakemeldingene at dette hadde gått superb for seg. Det hadde vært stor oppslutning og liv i Valhall. Det finnes vel intet bedre enn det. Jeg tror derimot til neste år at vi kan forbedre en spesiell ting. Vi kan bistå våre kjære amerikanere i bl.a. Nevada, og lære dem å telle. For selve valget gikk vel ikke akkurat unna.

Alt i alt, storslagen suksess, anbefales å ta igjen om 4 år.

- Leder Fagpolitisk Råd, Jone Måsøy.

.....
 Tekst // Jone Måsøy ME 19-22
 Foto // Privat

FAGPOLITISK RÅD PRESENTERER

VALGUKE I USA

Mer info kommer

26. OKT	NETTARRANGEMENT HANS OLAV LAHLUM
28. OKT	DEBATT MED TRUMP OG BIDEN
29. OKT	AMERIKANSK AFTEN I VALHALL
3. - 4. NOV	VALGVAKE

NOFKA lokalutvalg Din makker - hver dag

TIPS:

Kurspakken under er tilpasset de ansattes hverdag, men kan også gjennomføres på Sjøkrigsskolen. Meld behov via NOFKA

NOF SKOLEN

En av Norges offisers- og spesialistforbund (NOF) sine kjerneoppgaver er å gi våre medlemmer opplæring i fagforeningsarbeid, lover og avtaler og tilhørende tema. Vi har i 2019 startet en storstilt satsing på kompetansebygging. NOF opplever en virkelighet med stadige kutt innen personellforvaltning, flere oppgaver for linjeledere, og ikke minst større ansvar

på den enkelte arbeidstaker. Dette gjør oss trygg på at kunnskap er veien å gå for å skape bedre arbeidsmiljø og ryddige arbeidsforhold. Vår påstand er at økt kompetanse bidrar til økt kontinuitet blant våre kollegaer, og derigjennom økt operativ evne.

NOF skolen vil inntil videre bestå av tre ulike kurs:

FOTO: TORGEIR HAUGAARD / FORSVARET

BASISKURS

Dette er en grunnleggende innføring i de viktigste lover og avtaler for oss militært ansatte. Det passer best som ditt første steg ut i avtalejungelen. Her får du en solid dose med lønn og tillegg, mens dag to tar for seg personellforvaltning i lys av ny militær ordning. Har du null til middels førkunnskaper, er dette kurset for deg. Kurset vil inngå som en obligatorisk del av NOF-skolen.

FOTO: OLE-SVERRE HAUGLI / FORSVARET

AMBASSADØRKURS

Dette dagskurset gir deg opplæring i hva NOF er, og hvordan du som medlem kan få meste mulig igjen for medlemskapet. Vi vil gi deg innsikt i historien om NOF; noen av de viktigste sakene og milepælene frem til i dag. Kurset omhandler også tema som forsikringer og andre medlemsfordeler. Vi tror kurset passer spesielt bra for deg som er nysgjerrig på hva NOF er, og som har lyst å stå på litt ekstra. Målet er rett og slett å gjøre deg til en god NOF-ambas-

FOTO: TORGEIR HAUGAARD / FORSVARET

TILLITSVALGTKURS

Er du tillitsvalgt eller tenker at det har du lyst til? Da er dette to-dagers kurset midt i blinken. Du får kunnskap om medbestemmelse, forhandlingsteknikk, møteledelse og rollen som tillitsvalgt. Sammen med andre tillitsvalgte fra hele landet deles erfaringer og tips for å stå best mulig rustet som tillitsvalgt på alle nivåer.

Alle medlemmer kan søke på kursene gjennom tilsendt nyhetsbrev og link via questback. Permisjon med lønn reguleres i Hovedavtalen i statens § 39-40, og er en forutsetning for å delta. NOF dekker nødvendige reiseutgifter, og eventuelt opphold på kursstedet. PÅMELDING GJØRES VIA QUESTBACK, SE WWW.NOF.NO FOR MER INFORMASJON

To slagere med Ester og Ruby

Morlefse fra Nord-Norge

En real klassiker fra Nord, og fast inventar i julesortimentet hos familien Andresen

- 2 1/2 dl seterrømme
- 2 ss sirup
- 1/2 dl sukker
- 1 ts hornsalt
- Ca. 200 g hvetemel

Smør og sukker til servering

Pisk rømme med sirup og sukker. Sikt i mel og hornsalt mens du blander deigen med lette tak så den ikke blir seig. Deigen skal være forholdsvis løs. La deigen stå kaldt i minst en time, gjerne over natten. Del deigen i 8 emner. Kjevle disse ut til ca. 20 cm i diameter. Legg dem på en stekeplate med bakepapir, prikk dem godt med gaffel og stek dem raskt (3-5 min) ved 250 midt i ovnen. Lefsene skal heve seg og bli gyllengule. Legg dem på hverandre i et klede så holder de seg myke.

Smør lefsene med smør, dryss på sukker og kanel, legg dem to og to og skjær dem i spisser.

Julegeiter

Dette er ifølge Ester "verdens beste julebakst og heilt NYDINGS med brunost på"

- 750 g hvetemel
- 250 g fint rugmel
- 200 g smeltet smør
- 5 ss mørk sirup
- 50 g gjær
- 6-7 dl helmelk

Til sammen 1-2 ts krydder (kanel, anis, nellik, kardemomme, ingefær)

Bland de ulike kryddersortene etter ønske slik at det blir totalt 1-2 ts

Smelt smøret og ha i melk og sirup, la væskeblandingen avkjøles til den er lunken. Smuldre gjæren og bland den ut i væskeblandingen

Bland alt det tørre i en stor bolle. Ha i væskeblandingen litt etter litt mens deigen elter på lav hastighet. Tilsett evt. mer mel dersom deigen er for klissete. La deigen heve i 1 time, eller til dobbel størrelse.

Trill ut til avlange boller og klipp et hakk i hver ende. Etterhev i 45 minutter. Pensle julegeitene med melk før de stekes på 220°C over- og undervarme i 12-15 minutter.

To damer som ikke hater julebakst

Gylndne bakebud

Mangler du kjevle til julebaksten? Bruk en vinflaske eller brusflaske!

Brukt kaldt vann når du vasker vekk gjærbaksten. Glutenet setter seg fast i oppvaskbørsten hvis du vasker bakebollen med varmt vann. Varmt vann setter i prinsippet i gang en ny bakeprosess der mel- og deigrester blir som lim sammen med det varme vannet.

Dersom du skal stivpiske eggehvite til makroner eller annet, er det viktig at det ikke er rester av fett i bollen, på vispen eller annet utstyr. Fett gjør at eggehvitene ikke stivner, uansett hvor lenge du pisker (hilsen to damer som har mistet en del husmorspoeng på akkurat dette).

Husk alltid å smelle opp julelista på Spotify før du starter bakingen for et garantert vellykket resultat.

Vil du være med å fremme et stridsdyktig Sjøforsvar?

Vil du styrke Sjøforsvarets korpssånd og kameratskap?

Har du noe på hjertet og ønsker å bli hørt av beslutningstakere på høyt nivå?

Ønsker du å vite mer om aktuelle saker i og for Sjøforsvaret?

Vil du bygge nettverk på tvers av alder, grad og organisatorisk tilhørighet?

Da er Sjømilitære Samfund noe for deg!

Bli medlem nå på www.smsl835.no og følg oss på Facebook

2020 OPPSUMMERT

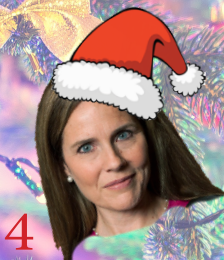
Lesing og gode karakterer ble det av de unge fremmadstormende kadetter lovet
Men hvor mye har du av 2020 fått med deg mens du på teams har sovet?

Hvem finner du skjult blant grenene på juletreet og hvorfor har akkurat disse funnet sin plass her?

13

13

4

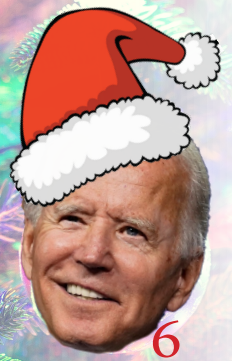
1

11

14

6

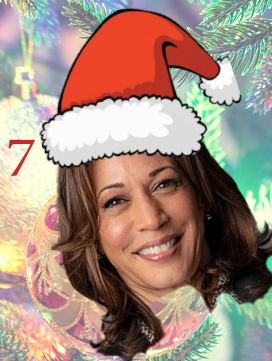
2

12

3

FAST:

1)FSJ General Erik Kristoffersen: General Kristoffersen tiltrådte 17. august som ny forvarssjef.
 2)Kontreadmiral Nils Andreas Stensønnes: Kontreadmiral Stensønnes ble utnevnt 4. September til ny sjef for Etterrettingsstesen.
 3)Kontreadmiral Rune Andersen: tiltrådte som ny sjef Sjøforsvaret 27. oktober.
 4)Amy Coney Barret: Til sterk motstand fra demokratenes side ble Barret tatt i ed som høyesterettsdommer i USA 26. oktober.
 5)Generalmajor Lars Lervik: Generalmajor Lervik ble 12. juni utnevnt til ny sjef Hæren.
 6)Joe Biden: Til tross for at nåværende president Donald J. Trump tilsynelatende nekter å erkjenne nederlaget tyder alt på at Joe Biden blir USAs 46. president.
 7)Kamala Harris: Sammen med Biden vant Harris presidentvalget 3. november. Harris vil tilfere som visepresident under president Biden.
 8)Nicolaï Tangen: Tangen overtok i september som oljefondssjef for det norske oljefond.
 9)Aleksandr Lukasjeenko: Lukasjeenko, ofte omtalt som Europas siste diktator styrer Hviterussland med hard hånd, men har det siste året møtt på opposisjon og motstand fra flere hold.
 10)Qasem Soleimani: 3. januar ble general Soleimani, ofte omtalt som Irans militære mesterhjerne, bekreftet drept i et amerikansk droneangrep. Angrepet ble ansett som en symbolsk handling for å vise motstand mot en rekke iranske angrep mot amerikanske mål.
 11)Ola Halvorsen: Halvorsen fra 0977 Haugenstua (brta brtta) er en av flere karakterer Herman Flesvig har gjort kjent i løpet av året som har gått.
 12)Mikhail Mijustin: Mijustin erstattet Dmitrij Medvedev som Russlands statsminister 16. januar.
 13)Brexit: 31. januar 2020 gikk Storbritannia ut av EU. Overgangsperioden som har blitt ansett som deltakende i EU og EØS går ut 31. desember i år.
 14)Bent Høie: Høie vært sentral i COVID-19 pandemien i Norge som helseminister.
 15)Rudy Giuliani: Etter terrorangrepene mot USA i 2001 ble Giuliani på mange måter en amerikansk helt. Giuliani har i midlertid gått i bresjen for Trumps mange søksmål mot valgsystemet, og er heller en kontroversiell skikkelse i amerikansk politikk i dag.
 16)David Beasley: Som sjef for verdens matvareprogram kunne Beasley motta Nobels Fredspris høsten 2020.
 17)Camilla Stoltenberg: FHI-direktør Stoltenberg har vært en sentral skikkelse i Norge det siste året.
 18)Nord-Makedonia: 6. februar 2020 tegnet Nord-Makedonia medlemskapsavtale med NATO. Landet blir med det NATOs 30. medlemsland og alliansens forreste på Balkan.

LEDERSKAP20

Det første lederskapsarrangement på tvers av høyskoler i Bergen ble gjennomført 29. oktober. NHH, BI, NLA og Sjøkrigsskolen (SKSK) kom sammen for å lage et lederskapsarrangement som viste ledelse fra ulike perspektiv. Til tross for både koronasmitte og tekniske problemer ble arrangementet en suksess.

Intensjonen

Intensjonen med en lederskapskonferanse som Lederskap20 er at vi skal lære av hverandre, bli kjent med hverandre og trene på lederskap.

Vi skal lære av hverandre

Dette gjennom at ulike perspektiver på ledelse blir presentert. De ulike skolene har ulikt fokus når de snakker om ledelse. Dette kan åpne for nye måter å se ledelse på.

Vi skal bli kjent med hverandre
Konferansen skal være en arena for nettverksbygging på tvers av utdanningsinstitusjonene i Bergen.

Det er et arrangement hvor det er mulig å skaffe seg et bredere kontaktnett både i forberedelse til arrangementet og som deltaker på arrangementet.

Vi skal trene på lederskap

I planleggingen og gjennomføringen av arrangementet skal studenter og kadetter få mulighet til å trene på ledelse. Visjonen er at dette skal bli en regelmessig konferanse som samler utdanningsinstitusjonene i Bergen, og som fasiliterer for nettverksbygging blant studenter på de ulike skolene i mange år fremover.

Reisen

De første tankene om Lederskap20 kom sent i januar 2020. Kadett Haarberg hadde vært på lederskapsseminar i Italia. Kadett Kvalheim og meg selv var nettopp kommet tilbake fra lederskapsseminar i USA. Vi var enige om at dette var seminarer som gav verdi, og vi var spesielt inspirert av den amerikanske modellen hvor den amerikanske sjøkrigsskolen hadde invitert gjester fra sivile og militære skoler over hele landet, samt fra militære skoler i land de er alliert med.

Møtevirksomheten begynte i februar.

I begynnelsen var det kun kadett Haarberg og jeg som jobbet med ideen, men gradvis kom det dyktige medarbeidere om bord fra andre skoler. BI Studentorganisasjon stilte med Madelaine Jensen og etter hvert Harald Mo Augestad. NHH Studentforening stilte med Karl Håkon Rødland og Sindre Olav Grjøtheim og NLA stilte med Mathias Haugom.

Allerede mot slutten av februar var gruppen satt og møtevirksomheten i gang. Vi ble enige om dato for gjennomføringen av arrangementet, hvor det skulle være og hvilket ambisjonsnivå vi skulle ligge på. Arbeidet gikk overraskende bra, og det var tydelig at vi hadde fått med oss dyktige mennesker.

I begynnelsen av mars kom koronaviruset til Norge og landet stengte ned. Dette var en belastning på arbeidet og motivasjonen for å jobbe videre med prosjektet. Vi ble kastet ut i en verden hvor alt plutselig var usikkert. Ville pandemien være over i oktober, eller ville den være større enn noen gang før? Hvilke muligheter hadde vi, og hva ville vi være nødt til å sløyfe? Hvordan skulle vi overtale

gode foredragsholdere til å komme uten betaling i en tid som var preget av at bedrifter slet økonomisk? I denne perioden og frem til konferansen valgte de aller fleste å avbryte.

Kadett Haarberg ble redningen for hele arrangementet. I denne fasen med usikkerhet og lav motivasjon pushet han på og holdt møteaktiviteten oppe. Han stod i usikkerheten og holdt blikket på målet langt der fremme. Resten av gruppen fikk tro på prosjektet igjen fordi kadett Haarberg beholdt troen. Det kan ikke understrekes nok hvor viktig dette var, og hvor stor effekt det var for resten av gruppen.

Arbeidet ble lagt litt på is mens vi forsøkte å forstå den nye situasjonen landet og verden var i. Etter hvert som det ble mer og mer tydelig at dette ville være en langvarig pandemi, begynte vi å planlegge med korona som en faktor. Banketten ble avlyst, vi flyttet arrangementet fra BI til SKSK, og vi lagde ulike alternativer for hvor mange vi kunne ha på arrangementet basert på ulike grader av nedstenging i samfunnet. Parallelt med dette jobbet vi for å sikre oss så dyktige foredragsholdere som overhodet mulig.

Gjennomføringen

29. oktober ble konferansen gjennomført, og det ble en kjempesuksess! Lederskapsforsker Bård Fyhn, Pastor og grunnlegger av pinsemenigheten Salt; Øystein

Gjerme, grunnlegger av Pracadamy; Federico Lozano, direktør i PwC; Katarina Lindøen-Kjellnes, og ikke minst tidligere Forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen, stilte alle opp og leverte foredrag av høyeste kvalitet. Arrangementet ble direktesendt, og over 2300 mennesker fulgte sendingen. I salen hadde vi store deler av GOU-3, samt noen få utvalgte fra de respektive skolene.

Vi visste at det var en risiko forbundet med å samle så mange mennesker fra ulike skoler på en konferanse, og lørdag 31. oktober fikk vi beskjeden vi hadde fryktet. En av gjestene fikk påvist korona, og muligheten for at vedkommende hadde smittet noen på arrangementet var absolutt til stede. Vi gikk gjennom arrangementet på nytt og fant ut hvem som kunne være smittet. Deretter kontaktet vi alle som kunne være i faresonen og anbefalte dem karantene og test. I dagene etterpå fikk vi melding om at ytterligere en deltaker hadde testet positivt, men at han mest sannsynlig var smittet et annet sted enn på konferansen. Vi klarte dermed å unngå at arrangementet ble den smittebomben vi fryktet, og det var godt å kjenne at tiltakene vi praktiserte hadde effekt.

Hva skjer videre?

Veien videre er at teamet som gjennomførte arrangementet samler sine erfaringer i erfaringsrapporter. Samtidig jobbes det aktivt med å finne gode måter å henge gjennomføringen av dette arrangementet opp i

eksisterende studentorgan, slik at det blir gjennomført og fulgt opp i årene som kommer. Vi jobber også med å finne de studentene som ønsker å gjennomføre neste års konferanse. Er du en av dem?

Erfaringer

Vi snakker forskjellige språk i de forskjellige sektorene. Næringslivet bruker ofte fancy ord, hvor vi har ord for spesifikke effekter. Et eksempel var det sivile sin «Cluster-synergi», hvor militæret kunne ha snakket om «Samvirke». Med den enkle betydningen «Samarbeid».

Når du jobber med frivillige så krever det at du tar personlige hensyn. For å få til dette er det viktig at du kjenner de du jobber med. På denne måten kan du beholde dyktige mennesker som har mye annet som skjer også.

Usikkerhet er en fiende som ikke må undervurderes. Usikkerheten kan fort stanse hele prosjektet om du ikke vet hvordan du skal håndtere den. Samtidig har vi sett hvilken effekt en klar og tydelig leder som vet hva han vil kan ha på en gruppe i tider med stor usikkerhet. Dette er ikke noe som noen sektor er foruten og noe vi som unge ledere må utvikle oss innenfor. Vi må kunne være lederen som staker ut veien selv i usikkerhet.

.....
Tekst // Asbjørn Lothe SMN 18-21
Foto // Henrik Skåtun MV 18-21
.....

CHRISTMAS CAMOUFLAGE LEGGINGS

Pris: 450,- kr

Bruk og anvendelse:

For den spreke offiseren, som også er glad i jul. Tightsen har «Moisture Wicking Technology» som holder deg avkjølt og fresh under økta.

VURDERINGER FRA AKTUELLE

Frode Kit-Kongen Mjelde - Terningkast 6

Pros: "Kamuflasjemønsteret passer med det nyeste Arcteryx Leaf kit'et. Julestrømpen kan således medbringes som en del av utlevert militær bekledning. Her kan du oppbevare snacks for motivasjonsboost på øvelser og oppdrag."

Cons: "Kan skape forvirring for Julenissen."

CAMOUFLAGE BALL CHRISTMAS ORNAMENT

Pris: 108,- kr

Bruk og anvendelse:

For deg som liker lite synlig julepynt. Julekula passer godt til juletrær av typen grønn.

KIT-TØRE

VURDERINGER FRA GRUNNMUREN

Dag Huseby-Rask-Hansen - Terningkast 5+

Pros: "Supercomfy til hjemmeeksamen og skriving av masteroppgave. Tenk for en fart du får rundt juletreet! + Rumpa di blir kamuflert."

Cons: "Rumpa di blir kamuflert."

TACTICAL CHRISTMAS STOCKING

Pris: 117,- kr stk

Bruk og anvendelse:

For den operative offiseren som er glad i å kose seg.

VURDERINGER FRA PRESIDENT VALKYRIEN

Synne Trendy Mjelva - Terningkast 4

Pros: "Den er trendy. Grønt er tydeligvis inn i år."

Cons: "Litt for god kamuflasje til å ha på et juletre."

Juleønsker

 GOU1 ønsker seg en forelesning som ikke er på teams til jul

 Kadett Osakwe ønsker seg snille barn til jul

 Kadett Størbu ønsker seg approberte øredobber til jul

 SMN3 ønsker seg godt klasse miljø til jul

 Kadett Herbrandsen ønsker seg 10 L håргеle og nyvaska solbriller til jul

 ME ønsker seg OF-stilling til jul

 Kadett Netland ønsker seg plass på klasselisten til LOG2 til jul

 GOU1 ønsker seg serviceuniform så vi ser like fete ut som GOU2/3

 LOG2 ønsker seg flere single MILSIK-gutter

 Kadett Rapp ønsker seg pre-workout med smak av spicy chicken-wings til jul

 Kullsjef Øxnevad-Gundersen ønsker seg flere faktoranalyser og skriv fra kadettene til jul

 Erling Wiik ønsker egen taletid i alle fag, samlinger og på oppstillinger til jul

 GOU1 skulle ønske de kunne blitt bedre kjent med GOU2/3

 Maskin 2 ønsker seg bestått til jul

 Kadett Kloster ønsker seg en roomie til jul

 Kadett Egner ønsker seg gammel ordning til jul

 Kadett Lien ønsker seg bilsertifikat til jul

 Kadettene ønsker alkohol på rom til jul

 MILSIK ønsker å få gjennomføre stressmestring med maskin. Og det kommer til å skje

 Kadett Jordalen ønsker seg vekkeklokke til jul

 Kadett Himberg ønsker seg jobb som hjelpelærer på høyskolen i Molde til jul

 MILSIK ønsker en tidsreise på 1,5 år. (Ikke tilbake)

 GOU1s flygere ønsker seg sjøfly for å bedre integreres på Sjøkrigsskolen

 Kadett Bolstad ønsker seg knotter på stolene i messa

 Kadett Warholm ønsker seg munnkurv på zoom

 GOU1 luft og hær ønsker seg invitasjon til Blotet i april

 Kadett Omholt ønsker seg stupebrett til jul

 Kadett Torp ønsker seg et døgnåpent Valhall

Forsvarets Personellservice

- Sparekonto med god rente
- Lån med gode renter og betingelser
- Forsikringer hos Sparebank1 og If
- Nettbank og mobilapp
- Rentefri nedbetaling på kjøp hos Funif
- Rabatt på drivstoff hos Esso

For mer informasjon og vikår se vår
hjemmeside www.fp.no
Tlf: 21 07 57 00
E-post: fp@fp.no

FP

Forsvarets Personellservice

SKSK-karusellen 2020

Tekst // Kristin Berg
Foto // Henrik Skåtun

LOG18-21
MV 18-21

Efter stor suksess i 2019 ble SKSK-karusellen på nytt arrangert denne høsten. Gjennom et godt samarbeid mellom VIL Løping og MIT-seksjonen, ble det holdt tre løp på ulike distanser. Intensjonen var å oppmuntre til fysisk aktivitet hvor alle har mulighet til å delta.

Mandag 5. oktober gikk startskuddet utenfor porten og den kjente NAKA-distansen på 4km ble løpt i et relativt høyt tempo. Det var knallbra oppmøte fra både GOU2 og GOU3, hvorav avgangskullet stilte med over halve kullet! Her var det gode muligheter for å hente premier, da både vinnere av løpet, raskeste innlagt spurt underveis og beste klasse skulle premieres.

Kvarven opp var distanse nummer to og ble som vanlig en syrefest. Bergen stilte opp med fint vær og tross en hard distanse ble det rekordoppmøte med hele 68 stk., inkludert ansatte fra VTØ. For å avslutte det hele ble det arrangert en stafett på Nygårdsbanen hvor nesten alle klassene stilte lag. Det ble et spennende oppgjør mellom LOG2 og LOG3, hvor LOG2 tok seieren i finaleheatet.

Gratulerer til alle vinnere, spesielt løpedronningen Ester Jerstad (LOG2) og maskinen Peter Agdestein (MILSIK2) som ble beste kvinne og herre sammenlagt. Løpelaget til NAKA ser meget lovende ut og vi gleder oss til oppgjøret mot de andre krigsskolene i 2021!

Vi ønsker å takke for oppmøte, engasjement og alle som gjorde arrangementet mulig.
- VIL Løping

SKSK-karusellen 2020

JULE-SJAKKNØTT

Julen nærmer seg med stormskritt
 VIL SJAKK gjør tiden kortere med nok en sjakknøtt gitt
 Kom, kom – kom å bli klok
 Her blir du smart uten en eneste bok
 La ikke Caissa deg forlike
 Følg hun heller inn i himmelrike

Da er det duket for noen VILLE SJAKKNØTTER.

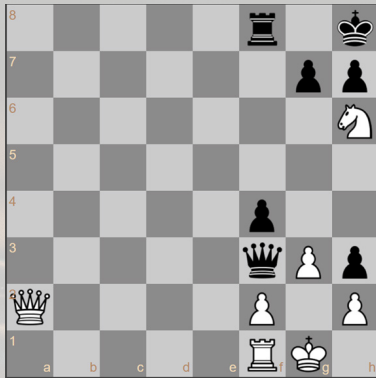
Opgavene er nøye sammensatt av VIL SJAKK sitt trenerteam og er perfekt egnet for sjakknygjerrige.

Trening med VIL Sjakk
 onsdager i Valhall 19:00

Let:

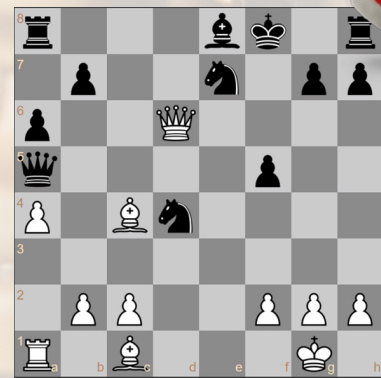
Hvordan kan hvit sette matt på 2 trekk?
 Hvit flytter først

LØSNING: Dg8+!! Txxg8, Sf7#.

Vanskelig:

Hvordan kan hvit sette matt på 2 lekre trekk?
 Hvit flytter først

LØSNING: Df6+!! gxf6, Lh6#

Krigsskoleutdannede
 offiserers landsforening

Kadetter, offiserer med krigsskole (OF) og sivile/militære med langtidstudanning i en organisasjon – Krigsskoleutdannede offiserers landsforening.

KOL ER

en partipolitisk nøytral tjenestemannsorganisasjon tilsluttet Akademikerne. Akademikerne er den raskest voksende og nest største hovedsammenslutning i staten. Vi ivaretar dine interesser både i sentrale forsvarspolitiske spørsmål og i den sentrale og lokale utviklingen av dine lønns- og arbeidsvilkår.

VELG KOL FORDI

Vi mener at utdanning skal lønne seg, både lønsmessig og tjenestemessig. KOL er i en unik situasjon som kan jobbe mot dette målet, siden vi har en homogen medlemsmasse.

Vi slipper normalt å ta hensyn til medlemmer med helt ulike interesser. Som største tjenestemannsorganisasjon under Akademikerne i Forsvaret representerer vi i de fleste sammenhenger alle akademikerorganisasjonene i Forsvaret.

FOTO: Forsvaret / Torbjørn Kjosvold

KOL TILBYR:

- Rask og pålitelig medlemsassistanse.
- Særlig gode bank- og forsikringsordninger (gjelder også i INTOPS) i Danske Bank og Gjensidige.
- En time gratis juridisk rådgivning hos KOLs advokat.
- Gunstig avtale ved kjøp av bil – se våre hjemmesider.

Jo flere medlemmer vi blir, desto større gjennomslagskraft vil vi få. Meld deg inn i KOL i dag. Det kan du gjøre via våre hjemmesider www.kol.no.

KNM Mustasj

Tekst // Gard Söderhom LOG 19-22
Foto // Private

Siden sin spede begynnelse i Australia på begynnelsen av 2000-tallet har Movember-kampanjen oppnådd global opplutning. Bartegroere over hele verden lar leppepyrden vokse gjennom hele november for å skape oppmerksomhet rundt et tema som ikke alltid er lett å snakke om; menns fysiske og mentale helse, med spesielt fokus på prostatakreft.

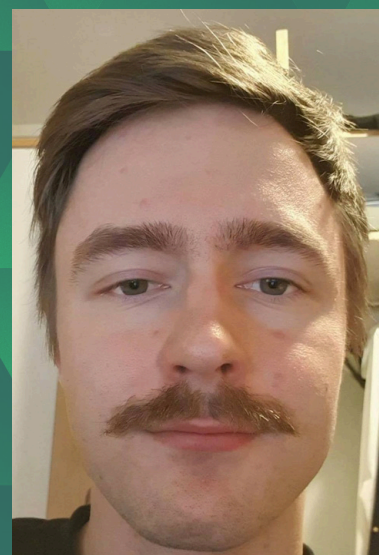
Hvert år dør om lag 1100 menn i Norge av prostatakreft, og er dermed landet med tredje størst dødelighet i verden. Vi på Sjøkrigsskolen føler derfor et stort ansvar når det gjelder å skape oppmerksomhet og dialog rundt akkurat dette, og arrangerer vår egen movemberkampanje: KNM Mustasj.

KNM Mustasj er en konkurranse som har til hensikt å samle inn penger til Movember, samt å danne et grunnlag for å kunne snakke med hverandre om vår fysiske og psykiske helse. I år kunne man delta i fire kategorier: beste bart, mest kreative bart, beste dun, samt at klassen som donerte mest ble premiert.

Med disse kategoriene var målet at alle skulle kunne delta, og vi fikk blant annet en kvinnelig deltaker med glitterbart! Covid-situasjonen har dessverre satt grenser for hvordan vi har kunnet holde kåringene, men med inspirasjon fra Kadettsamfunnet fant vi ut at Instagram var en god plattform å holde ivrige bartegroere og publikum oppdatert.

Beløpet vi til slutt endte opp med, og som vil bli donert til Movember Foundation var 6 810kr, takket være alle som har grodd, limt på og stemt på månedens barter!

Beste bart

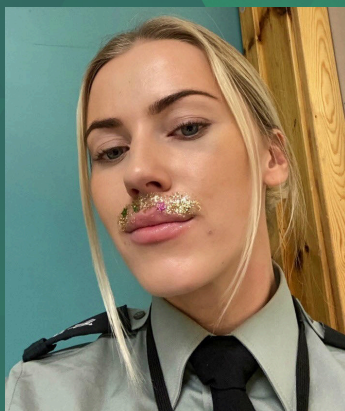
Jonas Bergstrøm Haarr

Beste dun

Martin Sløveren Andressen

Mest kreative

Thea Marie Torp

Donerte mest

ME2

UTVIKLING I TEAM - SLIK INGEN ANDRE GJØR

Tekst // Vilde Hagen Espedal ME 19-22
Foto // Johnny Larsen MM 19-22

*H*vert år siden 2002 har førsteårskadettene på Sjøkrigsskolen reist med KNM Statsraad Lehmkuhl. Gjennom tre måneder ombord er hensikten å utvikle eget lederskap gjennom selvutvikling og teamutvikling. Hva er det som gjør akkurat denne utviklingsarenaen så unik?

På KNM Statsraad Lehmkuhl skal kadettene gjennom flere ulike fokusområder. Innledningsvis må man lære alle de seiltekniske detaljene for å kunne styre et fartøy av denne arten tilnærmet alene. Dette innebærer kunnskap om blant annet tamper, tau, seil, knuter og sjøsikring. Parallelt med undervisningen på dekk, er det også nærmest daglig akademia under dekk. Her lærer man blant annet lederskapspensum og teorier, i den hensikt at det skal praktiseres på dekk i inndelte team, eller kvarter, på omtrent 24 stk.

Store deler av lederskapspensumet som gjennomgås er hentet fra Endre Sjøvold og hans bok Resultater gjennom team. Definisjonsmessig defineres et team her som: «Tre eller flere som jobber mot et felles mål». På Statsraad Lehmkuhl kan det påstås at alle ombord har samme overordnede mål; alle skal til USA og i fellesskap styre skuta på egenhånd hjem igjen til Norge. For å klare dette, forutsetter det at alle evner å tolerere hverandre da man sover, spiser, jobber, studerer, trener og slapper av sammen.

Slik holder man på i hele tre måneder, noe som kan sies å være et relativt statisk miljø over tid. Som individualist

kan en her kjenne på den store arbeidsbelastningen, de seiltekniske utfordringene, hjemlengsel, at kroppen kanskje ikke spiller på lag i de store bølgene, eller at de mellommenneskelige relasjonene tidvis kan by på friksjon. På den andre siden er dette en helt unik praksisarena til å trene på evne til toleranse og samarbeid med andre ombord over en lenger tidsperiode.

Arenaen på Statsraad Lehmkuhl er for mange en ukjent og ny plattform. Enkelte har erfaring med seiling fra tidligere, men for flertallet er tilnærmet alt nytt. Dermed er det sjelden at første kvartersjef er knusende rolig og komfortabel når hun eller han skal kommandere sin første seilmanøver. Sammen med en sivil hjelper, utfører kadettene forskjellige seiltekniske kommandoer overfor resten av kvarteret. Meningen er at kvarteret selvstendig skal kunne både kommandere og utføre de manøvrer som trengs i gitte situasjoner, og det trenes spesifikt opp mot diverse situasjoner man kan risikere å havne i. Dersom det plutselig blåser opp til full storm må det kunne handles raskt. I verste fall kan det gå ut over seilene og dermed evnen til å komme seg frem.

For å gi et fullstendig bilde på en situasjon det øves frem mot, vil jeg trekke frem et eksempel fra Sør-Atlanteren da jeg selv var ombord på Lehmkuhl. I nærmere fire uker hadde vi speilblankt hav og skyfri himmel. Solen skinte, og passatvinden blåste oss fremover mot USA i grei fart. Det vi imidlertid måtte være forberedt på var øyeblikkelige stormkast, kalt squaller, som plutselig kunne inntreffe. Når dette skjer kan vinden i løpet av få sekunder femdobles.

I slike situasjoner var det kritisk å berge alle seilene fortest mulig. Det som på en vanlig hverdag håndtertes fint av ett kvarter, ble plutselig en jobb for samtlige på skuten. Enkelte tau, der man til vanlig kan være en eller to mann, måtte plutselig bemannes av over ti stykker for å ha noe som helst effekt. Man måtte altså ikke bare evne å samarbeide med eget lag og kvarter; hele skuten måtte også kunne virke sammen. Samarbeid og god dynamikk ble helt kritisk her.

Eksempelet om squaller er bare en liten del av kompleksiteten førsteårskadettene på Sjøkrigsskolen utsettes for på KNM Statsraad Lehmkuhl. De kontinuerlige utfordringene som varer i over tre måneder, er noe av det som gjør akkurat denne utviklingsarenaen så unik. Til tider gjennomføres det planlagte øvelser, med rom for feil og refleksjon i etterkant. Andre ganger oppstår situasjoner der vesentlige feil kan få alvorlige konsekvenser for videre fremkomst. Dersom noe skulle gå galt kan ikke øvelsen bare stanses, og man må legge egne behov til siden, stå i det og bidra til fellesskapet. Det er til tider skremmende og slitsomt, men samtidig inspirerende. Jeg vil påstå at en læringsarena som dette er vanskelig, kanskje til og med umulig, å simulere andre steder.

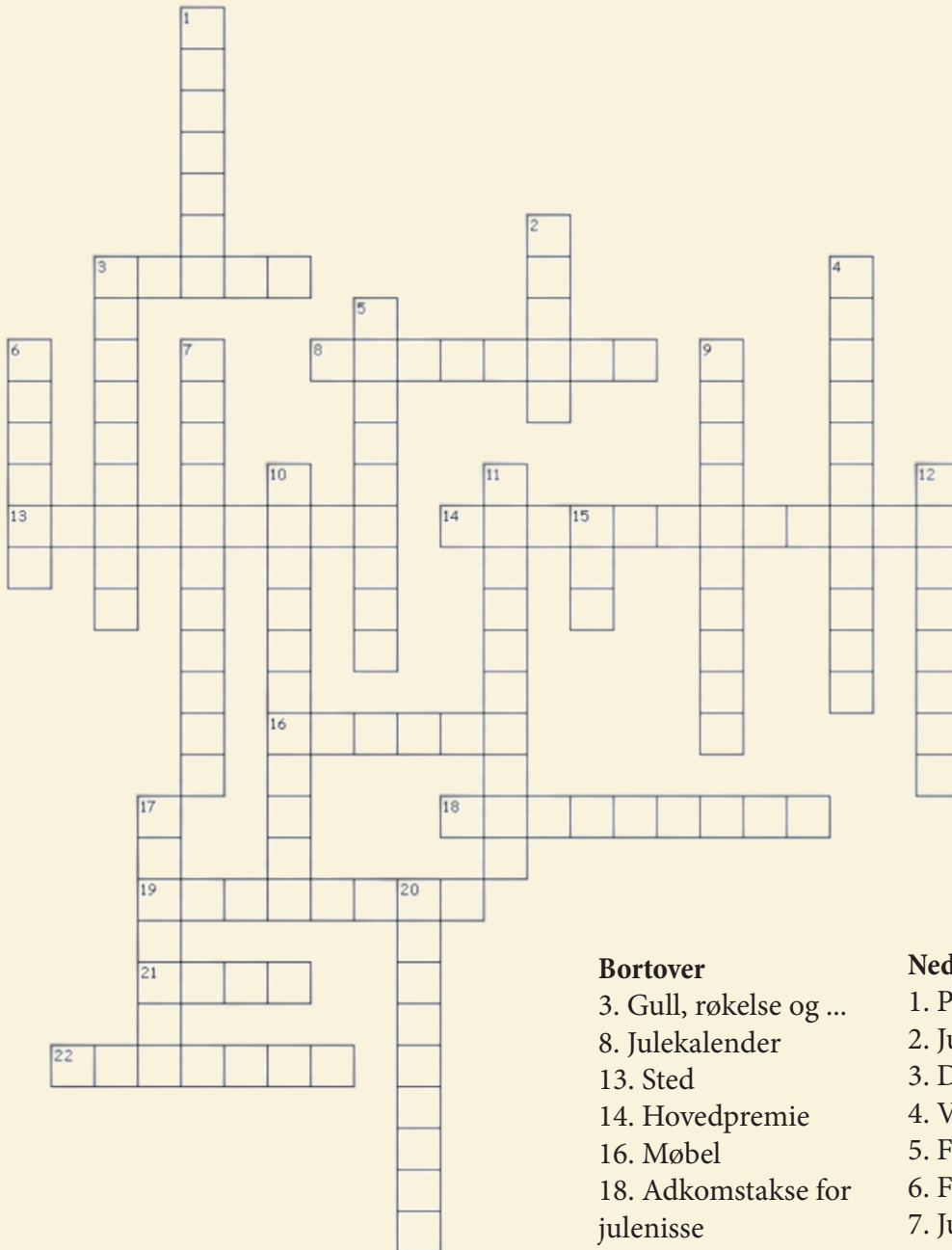
Gjennom et slikt seilas får man utvikle seg selv gjennom andre. Fra en gjeng med et større preg av individualister utvikles kadettene til en samhandlende gruppe med et felles mål. I løpet av hele seilasen vil jeg påstå at man vokser ekstremt mye. Ikke bare blir man kjent med seg selv, men man blir også kjent med alle rundt seg og de store elementene. Kvalitetene og erfaringene som utvikles ombord kan direkte knyttes til det man kommer til å møte som fremtidig offiser i Marinen. Til tross for det enorme

læringsutbyttet tre måneder på sjøen gir, har man fremdeles en lang vei å gå. Leder- og teamutvikling er en livslang affære, og uansett hvor frustrerende det kan være, blir man aldri utlært. Allikevel mener jeg at KNM Statsraad Lehmkuhl gir et utgangspunkt mange andre bare kan drømme om.

JULE- KRYSS

Bortover

- 3. Gull, røkelse og ...
- 8. Julekalender
- 13. Sted
- 14. Hovedpremie
- 16. Møbel
- 18. Adkomstakse for julenisse
- 19. Juleaktivitet
- 21. Dyr
- 22. Drikk

Nedover

- 1. Plagg
- 2. Julesymbol
- 3. Dessert
- 4. Vekst
- 5. Frukt
- 6. Førjulstid
- 7. Julekake
- 9. Markeringsdag
- 10. Julepynt
- 11. Fremkomstmiddel
- 12. Julefilm
- 15. Nedbør
- 17. På toppen av treet
- 20. Plante

Finne 5 feil!

Hvilke TV-hits skal vi frem til her?

Finne ordene!

A R S T N E V D A E L M
I W I I E A A U C N C A
I K U D N O S Y L I J R
X X E J R R E G R E O S
E L W K E I K C R T J I
S I M A J P A X U L U P
K A A J T A K R L E L A
L C N H S P M W W T E N
I X D V E E U F L S B G
M Y E W L V R J M I R R
V Y L K U A K U D M U I
X M B D J G H T D O S S

Lys
Slede
Advent
Krumkake
Gavepapir
Julebrus
Misteltein
Julestjerne
Marsipangris

Langtidsplaner for Forsvaret

fra 2005 til i dag:

Trender og utviklingstrekk

Tekst // Hedda Langemyr

UTSYN – Forum for utenriks og sikkerhet

Foto // Jakob Østheim og Asgeir Spange Brekke

Forsvaret

En gjennomgang av ulike regjeringers langtidsplaner for Forsvaret dokumenterer en sektor som har stått i kontinuerlig omstilling over lang tid, og som derfor har vært gjenstand for omfattende endringer. Disse må ses i sammenheng med politiske og sikkerhetsmessige utviklingstrekk og konjunkturer – og gjennom de siste årene en gradvis sterkere erkjennelse av en langt mer uforutsigbar og usikker verdensorden.

2005 – 2016: Fra mobiliseringsforsvar til innsatsforsvar, fra «out of area» og hjem igjen
Etter millenniumskiftet gjennomgikk Forsvaret store strukturelle endringer. Perioden preges av omlegging, modernisering og effektivisering – en prosess som ble initiert i 2001 og videreført over mange år. Etter 11. september 2001 og årene som fulgte var

hovedfokuset i det internasjonale sikkerhetssamarbeidet innrettet mot kampen mot terror, lokale/regionale konflikter og ikke-statlige aktører – dermed også en utvisking av grensene mellom nasjonal og internasjonal sikkerhet.

Nærområdefokus

Langtidsplanen for perioden 2005-2008 vektlegger betydningen av Norges internasjonale rolle som en del av arbeidet for nasjonal sikkerhet. En videreutvikling av europeisk sikkerhet ble også fremhevet som særlig viktig. Det innebar blant annet en styrking av USAs engasjement i Europa, og at EUs og NATOs rolle måtte utfylle hverandre. Et tettere samarbeid mellom Russland på den ene siden, og NATO og EU på den andre, var av særlig betydning for Norge.

Samtidig var Norges sikkerhetspolitiske tilnærming i denne perioden todelt. I tillegg til den globale dimensjonen, var den såkalte nærområdedimensjonen av vel så stor betydning. Avgjørende her er de store naturressursene i havet som Norge forvalter, vår grense til en stormakt i nord, samt

globale utfordringer som direkte eller indirekte kan påvirke våre nærområder. Dermed var det nødvendig at Forsvaret ikke bare samarbeidet godt med allierte styrker internasjonalt, men også på norsk territorium. Gjennom praktisk samarbeid skulle allierte tettere knyttes til Norge i form av mer alliert øving og trening i Norge, noe Forsvaret måtte innrettes for. Etter en kortere periode ute av fokus var nordområdene viktigste prioritet i norsk sikkerhetspolitikk, særlig fra 2008.

Alliansetilpasning

Etter perioden med stor omstilling og modernisering av Forsvaret frem til 2009, legges det i langtidsplanen for perioden 2009 til 2012 ikke opp til større endringer. Forsvaret skal videreutvikles som et moderne, fleksibelt og alliansetilpasset forsvar – strukturen og kapasitetsbredden som er på plass skal videreføres, med innfasing av vedtatte nye kapasiteter. Særlig stor vekt er det på at Forsvaret skal ha en konfliktforebyggende rolle – både nasjonalt og internasjonalt. Samtidig er fokuset enda større på å sikre en sterk forankring av Forsvaret i den norske befolkningen,

som blant annet innebærer i større grad enn før å rekruttere fra sivil sektor. Forsvarsstrukturen skal være i balanse noe som innebærer anbefaling om avvikling av flere baser og at virksomheten samles på færre steder. Samlokaliseringen av generalinspektørene i felles Forsvarsstab omlokaliseres til respektive grener, og de to operative hovedkvarterene samles på Reitan. Forsvarets struktur er begrenset, og aktivitet hjemme og ute ses som to sider av samme sak – synergi blir viktigere og det blir en økende satsning på flernasjonalt samarbeid.

Det var imidlertid én stor endring, eller stor sak, som preget denne perioden – anskaffelse av nye F-35 kampfly. Behovet for en ny kampflykapasitet vies stor plass i LTPen, mens saken om anskaffelse av nye fly blir fremmet i en egen proposisjon utenfor LTPen i etterkant. Kampfly beskrives som en «hjørnestein» i et moderne forsvar, og for et lite flyvåpen er det viktig at disse kan fylle flere roller samtidig.

Neste LTP (for perioden 2013-2016) skiller seg fra de foregående gjennom en mer selektiv vurdering av visse områder innenfor Forsvaret. Størst plass i planen får gjennomføring av reformplanene knyttet til Luftforsvarets struktur i forbindelse med den allerede vedtatte kampflyanskaffelsen. Endringene er mindre for Sjøforsvaret og får derfor også mindre plass i planen. Andre hovedtemaer er å utvikle kompetanse og personell som oppfyller de behovene som kreves i et innsatsforsvar, tydeligere

mål- og resultatorientering i ledelse og styring, tilpasning av Hæren og Heimevernet, samt styrking av cyberforsvar og informasjonssikkerhet.

Internasjonalt engasjement har fortsatt høy prioritet for å trygge internasjonal orden, stabilitet og sikkerhet, samtidig som man så en endring med økt fokus på egne nærområder. Tankegangen om én for alle og alle for én, også i «out of area»-konteksten, blir utfordret når hvert enkelt medlemsland stadig får mer enn nok med seg selv.

Planen preges ikke minst av 22. juli, det legges mer vekt på at terrortrusselen har økt i kompleksitet, og behovet for at Forsvaret skal bistå sivilsamfunnet har fått mer plass. Arbeidet med Forsvarets operative planverk og beredskapsordninger fikk fornyet fokus, da man så behovet for å oppdatere dette arbeidet for mer omfattende sikkerhetspolitiske kriser etter at Gjerv-kommisjonen la frem sin rapport i august 2012.

Stikkord for periodene frem til 2017 er effektivisering, strukturendring, spesialisering og internasjonalisering. Forsvarspolitikken preges av engasjements- og alliansepolitikk.

Nye sikkerhetsutfordringer: 2017-2020

I ny plan fremlagt i 2016 får vi en tydelig omdreining i språk og innretning knyttet til nye sikkerhetsutfordringer som Norge står overfor. Nå går man vekk fra

å «utgjøre en krigsforebyggende terskel med basis i NATO-medlemskapet» og over til å «sikre troverdig avskrekking med basis i NATOs kollektive forsvar». Det skyldes blant annet Russlands annektering av Krimhalvøya i 2014 som bidro til å forsterke NATOs fokus på territoriell forsvar. I tillegg kommer den teknologiske utviklingen for fullt som innebærer både muligheter i form av eksempelvis lavere risiko for personell, men også utfordringer i form av økonomiske kostnader og sårbarhet i cyberdomenet.

Nå økes forsvarsbudsjettene og LTPen ser mot en større andel av BNP enn det som tidligere var tilfelle på starten av 2000-tallet. Førrige plan beskrives som en som var skrevet for en annen tid. Nå er tiden en annen, og framover står Norge overfor langt større sikkerhetspolitiske utfordringer enn på mange år. Planen vektlegger derfor å styrke de økonomiske rammene med en gradvis økning av ambisjonsnivået for sektoren, og fokuserer i tillegg på en videreutvikling og styrking av totalforsvaret.

Utfordringene og trusselbildet er mer komplekst og sammensatt, grensene mellom fred, krise og konflikt – og stats- og samfunnsikkerhet – er mer utydelige, og økt teknologiavhengighet gir også større sårbarhet i form av flere digitale trusler. Internasjonale avtaler er under press, med blant annet USA og Russland som har gått ut av flere nedrustningsavtaler de siste par årene. Samtidig er Norge nå valgt

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide feirer 17. mai 2014 med de norske styrkene i Afghanistan.

Soldater fra US Marine Corps under en landsetningsoperasjon på vinterøvelsen Cold Response 2020. Foto: Torbjørn Kjosvold / Forsvaret.

inn i FNs sikkerhetsråd, en posisjon hvor Norge kan bidra til å bygge internasjonalt samarbeid, men som også kan sette Norge i skvis mellom stormaktene. Kinas ambisjon om større innflytelse globalt og tettere samarbeid med Russland kan også gjøre enighet i FNs sikkerhetsråd mer krevende.

Norge er i en mer alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon som vil kreve mye av landet – ikke bare militært, men også sivilt. I tillegg til økt bruk av militære virkemidler er det også en økning i bruk av ikke-militære virkemidler og det regjeringen kaller «sammensatt virkemiddelbruk», hvor også sivile er målet.

Nok styrke og nok bredde

Særlig de siste årene tydeliggjør den sikkerhetspolitiske utviklingen at Norge til enhver tid trenger et minimumsforsvar som er rede til å håndtere en bredde av ulike trusler. Det må være robust nok til at man kan håndtere situasjoner som oppstår uten å være komplett avhengig av hjelp fra større og mektigere alliansepartnere. Det er nødvendig for å beholde kontroll. I dag ser vi at

norsk selvhevdelse i nordområdene svekkes fordi Norge ikke lenger har kapasitet nok til å opprettholde tilstrekkelig grad av tilstedeværelse og suverenitet. Vakuumet som oppstår fylles av andre makter, inkludert USA, som er drevet av egne interesser i disse områdene. Sist eksemplifisert i mai i år da amerikanske og britiske skip utførte maritime sikkerhetsoperasjoner i Barentshavet uten at Norge var med. Dette gjør Norge mer sårbar for å bli brukt i et geopolitisk spill, og minsker vårt handlingsrom.

NATOs artikkel 3 sier tydelig at alle organisasjonens medlemmer er forpliktet til å holde seg med et habilt forsvar for å opprettholde både egen og alliansens evne til å motstå væpnet angrep. I motsetning til artikkel 5 diskuteres dette lite i Norge. Forpliktelsene til NATO innebærer derfor at vi har tilstrekkelig egenkapasitet og nok bredde. Spesialisering og profesjonalisering som lenge har hatt høy prioritet har utvilsomt svart på NATOs behov, men har likefullt gått på bekostning av Forsvarets bredde og totalforsvarstenkning. Dersom terskelen for å be om alliert

støtte er for lav kan konsekvensene fort bli økt spenning. Dersom Norge i større grad tar ansvar for å beskytte egne områder, bidrar vi samtidig til å bevare lavspenning, særlig i nord.

Dagens situasjon og usikkerhet krever også at Norge videreutvikler flere samarbeidsforhold og partnerskap på forsvarsområdet. Vi trenger flere ben å stå på for å styrke vårt handlingsrom og selvstendighet. Erfaringer viser også at dette er fullt mulig; vi har startet et samarbeid med Sverige og Finland som begge er EU-land, men ikke medlemmer av NATO. Her kan det være lurt å tenke utenfor boksen og utforske utradisjonelle, bilaterale partnerskap i årene som kommer.

En reaktiv forsvars- og sikkerhetspolitikk

Til tross for forskjellig vektlegging og sikkerhetspolitiske vurderinger preges alle de nevnte LTPer av ett felles trekk – nemlig en slående lite proaktiv holdning. Samtlige er innrettet for å avstemme forsvarspolitikken til de rådende sikkerhets- og geopolitiske utfordringene. Samtidig er dette en sektor hvis planverk og oppfølging,

Den manglende proaktive tilnærmingen fører derfor til at Forsvaret havner enda lenger bakpå, og gapet mellom behov og realiteter vokser.

KNM Roald Amundsen, under ledelse av Skipssjef Eivind Kvalvåg, drar på tokt til Svalbard for å hevde suverenitet i området i 2016. Foto: Jakob Østheim / Forsvaret.

strukturvalg og investeringer peker så mye lenger fram i tid enn det som er tilfellet med de fleste andre politikkområder. Den manglende proaktive tilnærmingen fører derfor til at Forsvaret havner enda lenger bakpå, og gapet mellom behov og realiteter vokser. Flere av de nye sikkerhetspolitiske utfordringene som tegnes i analysen av dagens situasjon i LTPen fra 2017-2020, peker også mot behovet for en bredere strategisk tenkning og langsiktig planlegging rundt totalforsvar og norsk sikkerhet.

Uavhengig av konjunkturer i det sikkerhetspolitiske landskapet, er det viktig at vi til enhver tid har en klar forventning om hva slags type forsvar og totalforsvar vi må holde oss med. I dag er det nordområdene som har størst fokus, i morgen kan det være andre problemstillinger. Endringene kan komme sakte, og de kan komme fort. Da gjelder det at de forsvarspolitiske valgene vi tar nå er langsiktige og innrettet mot ulike typer av trusler og sikkerhetspolitiske scenarier.

Veien videre

Enkelte, som eksempelvis tidligere flaggkommandør Jacob Børresen, tok til orde for at det er behov for å nedsette en ny forsvarskommisjon, for å se på helheten av det norske forsvarrets innretning. Dette er blitt vedtatt i den nye langtidsplanen for 2021-2024, og Stortinget samler seg om å oppnevne en ny forsvarskommisjon. Vi kan være godt tjent med en mer overordnet diskusjon om prioriteringene i forsvarspolitikken. Hvilket forsvar er en småstat og NATO-alliert mest tjent med å bygge fremover, når vi står overfor en rekke nye og komplekse sikkerhetsutfordringer – også i skjæringsfeltet mellom militær og sivil sektor?

Sist regjeringen oppnevnte en slik kommisjon var etter den kalde krigens slutt i 1990, for «å få en tverrpolitisk vurdering av Forsvarets rolle og utvikling etter sammenbruddet av Warszawapakten og Sovjetunionens oppløsning». På samme måte som den gang ser vi nå store skifter i stormaktsdynamikken og forsterkede geopolitiske interesseområder.

Andre, som eksempelvis oberst Terje Bruøygaard, har tatt til orde for at Norge bør etablere en overordnet sikkerhetsstrategi: «En sikkerhetsstrategi vil kunne beskrive nasjonale forventninger til blant annet militærmakten og gjøre Forsvaret bedre i stand til å utvikle et overordnet forsvarskonsept som kan gi føringer på struktur, innretning, materiell, teknologi, doktriner, utdanning, og ikke minst hvilke tiltak som må forberedes i fred for å skape en nødvendig utholdenhet i krig».

Det er hensiktsmessig at vi nå begynner debatten om hva Norges overordnede strategiske rammeverk skal være. Det tar tid å omgjøre en strategi til konsept, og videre til kapasiteter og infrastruktur. Utgangspunktet for en slik debatt kan være den nye forsvarskommisjonen, som utelukkende har som formål å tenke både langsiktig og strategisk hva gjelder ulike helhetlige scenarier for sikkerhetspolitikken i årene som kommer.

MEDLEMSFORDELER VALKYRIEN:

LÖPLABBET®

Löplappet

15% rabattert pris på sko og klær, samt 10% på pulsklokker.
Tilbudet gjelder ved fremvisning av gyldig medlemskort.

Salsa Neumanns gate 25

25% rabatt fra mandag til torsdag hele åpningstiden.

Gjelder ikke helg eller røde dager eller i kombinasjon med andre kampanjer og tilbud.

NORSKUNIFORM

10% rabatt ved bruk av koden [REDACTED] ved utsjekk.

Charmèr frisør

CHARMÈR FRISØR

Lunsjklippen til 350 kroner fra 11:00 til 13:00.
Ellers 450kr.
Lang klipp kr 536 / Lang klipp med føn kr 636.
All klipp inkluderer klipp, hårvask og styling.

Tilbudet gjelder mandag til fredag ved fremvisning av gyldig medlemskort.

Se nettsiden for alle tilbudene. Finn Sjøkrigsskolen midt på siden

LOS TACOS Olav Kyrres gate 27

20% rabatt på all mat og dispenserbrus i restauranten, ved fremvisning av gyldig medlemskort.
0,4 Hansa til 39,- ved kjøp av mat før 21:00

SUMO

Sumo Lagunen, Åsane, Solheimsviken og Vestkanten:
25% rabatt i restauranten og takeaway, hele åpningstiden mandag – søndag.

Sumo Vestre Torggate:
25% 12:00 – 16:00, mandag til torsdag.

Rabatter gjelder ikke på helligdager eller i kombinasjon med andre kampanjer og tilbud.

NORTHERN PLAYGROUND

25 % rabatt ved bruk av koden [REDACTED] på nett.

Formet av råskap

TRIMTEX

Forsvarsrabatt gjennom Valkyrien, ta kontakt med Eksternansvarlig for innkjøp.
Mail: ekstern@valkyrien1898.no

Se JOYN for rabattkoder

NORRØNA CONCEPT STORE Bergen

10% rabatt på alt i butikk ved fremvisning av gyldig medlemskort.

Cashback-løsning: Hvis man registrerer seg som kunde hos Norrøna, får man i tillegg tilbake en gitt prosentandel på ulike summer ved kjøp. Andelen man får igjen kan deretter brukes på artikler i butikk.

DOMINOS Vestkanten

20% rabatt ved bestilling på nett eller i app ved bruk av koden [REDACTED]

Bruk koden, og vis inngangskort fra HOS ved avhenting!
Gjelder alt på menyen, unntaket er leveringstillegget og andre kampanjer og rabatter.)

nr1fitness Laksevåg

1 gratis prøveuke ved registrering her oppe.

Ønsker du å trene videre?
-1mnd gratis fra innmelding
-Deretter 349kr per måned
-12mnd bindingstid
-Fullskala trening hos ALLE sentre nr1fitness har! Se "vis mer"

I tillegg kommer:
Innmeldingsavgift 250kr = nøkkelkort
Årsavgift etter første 12mnd 250kr

RETRO BERGEN

10% rabattert pris på alle ordinære varer.
Tilbudet gjelder ved fremvisning av gyldig medlemskort.

JULEMATROSENE 2020

EN INNSAMLINGSAKSJON FOR KIRKENS NØDHJELP

.....
Tekst // ERIK AUGUST HOUGE LOG 18-21
Foto // HENRIK SKÅTUN MV 18-21
.....

Hva er Julematrosene?

I desember arrangerer Valkyrien Julematrosene 2020, en innsamlingsaksjon til Kirkens Nødhjelp. Dette er en organisasjon som ikke driver med misjonsvirksomhet, men globalt nødhjelpsarbeid. Husker du eksplosjonen i Beirut? Kirkens nødhjelp er aktive der. Arbeidere fra Kirkens Nødhjelp har jobbet aktivt i Beirut over en lengre periode for å sikre rent vann til flyktningleirer i området. Organisasjonen jobber med et bredt spekter av bistandsarbeid. Blant annet: helsehjelp, sanitære fasiliteter, psykososial og medisinsk hjelp. Organisasjonen er også tilstede i over 31 land!

Valkyrien har samlet inn og kjøpt premier til over 50 000,- kroner. Det er med andre ord, meget gode vinnerchanser. Hvis du derimot ikke skulle vinne, så har pengene gått til et verdig formål.

Hvor, når, hva og alle andre spørreord

Julematrosene har rigget til et corona-studio i riktig julestil. Det er i studioet at kapteinens hjelpere kjører trekning av premier. Trekningene foregår på Teams klokken 1210, hver ukedag de to første ukene i desember. Du, som ivrig loddkjøper, må få med deg sendingen, slik at du kan hevde premien din når den blir trukket. Vinneren får 10 sekunder til å melde seg, deretter vil det trekkes på nytt.

90% av premiene blir trukket, men det kommer til å komme en og

annen twist på trekningen. Det er derfor viktig at dere følger godt med og er årvåkne for disse mulighetene. Kjøpte du ikke nok lodd, og ser vinnerchansene dine minke for hver dag som går, så er det ingen grunn til panikk. Det vil selges lodd hver dag utenfor Vinland, i kohortenes spisetider. Her blir det også gløgg og god stemning.

Hvem er Julematrosene?

Denne julebesetningen består av en rekke kadetter fra GOU3, med god assistanse fra Tord (Eksternansvarlig Valkyrien) og Henrik (Messeforstander). I tillegg får vi hjelp fra en rekke glade julegaster fra samtlige kohorter til å selge lodd utenfor Vinland, samtidig som det tilbys pepperkaker og gløgg. Slikt blir det god stemning av.

Vi har også en rekke samarbeidspartnere som stiller opp! Disse vil annonseres når deres donasjon loddet ut, samt vises på en plakat i gangen!

Hva kan jeg vinne?

Matrosene har besluttet å etablere litt spenning rundt premieutvalget. Likevel er det ikke til å stikke under stol at Kit-Tore hadde vært svært fornøyd med premieutvalget. Den totale verdien er 50 000,- (uten at Tinder-pakken er prissatt. Med den ligger total-verdien opp mot 70-80 000,-).

Eksempler på premier er:

- Apple Watch Series 6 og AirPods Pro (verdi: 7000,-)
- Oakley Radar (1700,-)

Penger samlet inn: 81 221
Antall kjøper: 161
Snitt: 504
(05.12.2020)

- Tinderpakken (Bilder til profilen tatt av Henrik, "glock'clock kurs med en Peter Agdestein og tinder gull).
- Douchebag-sekk
- Garmin Fenix 5 (5600,-)

Administrativt

Valkyrien har samlet inn premier som er gitt som donasjoner fra bedrifter, disse er ikke blitt betalt.

Valkyrien har kjøpt inn premier av egen lomme. Dette regnes som et utlegg og dekkes av inntektene fra innsamlingen. Resten går uavkortet til Kirkens Nødhjelp.

Fem på gangen JULE-EDITION

Tekst // Nikoline Myklebust og Ester Jerstad
Foto // Privat

LOG 19-22

Det er snart jul, og deler av Dogwatch-redaksjonen har tatt seg en runde i gangene (rettere sagt over mail grunnet Covid-19) på skolen for å kontrollere julestatus og julestemning hos noen av våre kjente og kjære ansatte. De samme seks spørsmålene er stilt til alle, noe som har vekket både gamle minner og morsomme historier. Vi kom i skikkelig julestemning av å høre svarene, og vi håper at det kan vekke litt julestemning hos deg som leser også!

STEFFEN ØVERLAND

Steffen Øverland, også kjent som mannen med et svar på alt, har bred erfaring når det kommer til julefeiring. Han har vært i både inn- og utland på den store dagen, og deler et par solide julehøydepunkter med oss.

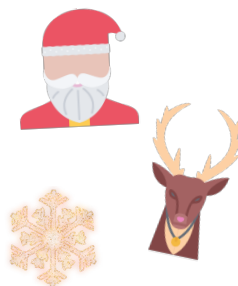
KARI JENSEN

Den alltid hjelpsomme og smilende bibliotekaren vår, Kari, skjemmes ikke over å være tidlig i gang med julestria. Hun er glad i jule-effekter og julestemning, men avslører at ikke alle julegaver alltid har vært innertiere.

1. Julestemningen starter rett etter Halloween. Godt å være tidlig ute.
2. Jeg er så lettpåvirkelig, kommer i julestemning når butikkene begynner med julevarer og postkassen fylles med julereklame.
3. Den verste julegaven... jeg var 12 år og ønsket meg plate med Abba. Fikk Lillebjørn Nilsen i stedet, ble grusomt skuffet og husker det fortsatt!
4. Beste juleminne er det året det snødde til jul, alle fikk det de ønsket seg og juleribba var perfekt.

1. Når er det innafor å starte julestemningen?
2. Hva er det som vekker julestemningen mest for deg?
3. Hva er den verste julegaven du har fått?
4. Hva er det beste juleminnet du har?
5. Ribbefett på riskremen eller jordbærsaas på ribba?
6. Bytte kontorgenseren for en stygg julegenser én uke på jobb, eller stille i pussadress på julegudstjeneste i kirken?

1. For meg starter julestemningen når jeg har kjøpt de fleste julegavene og har puntet litt til jul. Som oftest inntreffer det sånn i 23-tiden lillejulaften.
2. Pynting av juletre! Finne frem julepynt fra flere generasjoner, lukten av granbar og tenning av lys, jobbe sammen med ungene.
3. Jeg har heldigvis ikke fått dårlige gaver!
4. Klarer ikke velge mellom tre:
Følelsen av gjede mens jeg snek meg til pakkesjekk i kjelleren før jul som guttunge
Da julenissen satte fast skjegget i rappeleringstauet på julaften i RECSYR 2013
Skikjøring i Chamonix julaften 2014
5. Som vestlending meiner eg det er Haram å ete svineribbe på julaften. Eg kan difor ikkje ta stilling til spørsmålet. Ut frå ei rein smaksvurdering ville eg vald jordbærsaas på ribba.
6. Begge deler går fint - det blir jo gøy å tenke på hva deltagerne skal ha på seg i år, når Julegudstjenestene sikkert skjer på nett

5. Det må bli jordbærsaas på ribba. Vi snakker jo svineribbe, den tåler alltid mer tilbehør (i tillegg til svisker og epler). Men som oftest blir det ribbefett på genseren i stedet ...
6. Stygg julegenser i en uke på jobb! I jula er alt lov, også stygge gensere med reinsdyr, bjeller og nisser. «More is more»!

LINDA GULDBRANDSEN

Med klakkende hæler og et smil som nesten går trill rundt er det ikke vanskelig å høre boligforvalter Linda spasere rundt i gangene på skolen. Denne driftige damen er glad i jul, men hun avslører at det nok er foreldrene som tar (jule)kaka!

1. Første desember! Da er det julemusikk (egen spilleliste for ikke å klikke helt før jul) på full guffe og første kartongen med julepynt tas ned fra loftet.
2. Komme hjem til mitt foreldrehjem i Tønsberg og se huset julepyntet. Har foreldre som tar helt av og til og med skifter til julegardiner på kjøkkenet(!). De har også en pågående, årlig konkurranse med et vennepar om hvem som har flest nisser. Det sier sitt.
3. Det sto en tidligere kjæreste for. Min søster hadde nettopp pakket opp gaven fra sin kjæreste og fikk et nydelig armbånd, tror jeg det var. Spenningen var stor og jeg hadde alles fokus rettet mot meg når jeg pakket opp gaven fra min kjæreste. Det var et negleklippersett.

KJARTAN SILDNES

For mannen som har hvilepuls selv om han (uoffisielt) bekler de fleste stillingene på Sjøkrigsskolen, er valget mellom stygg julegenser eller pussadresser relativt enkelt. Kjartan Sildnes hater ikke jul, noe som kommer tydelig frem i fine svar under!

1. Innafor å starte julestemningen 1. desember. For at jeg skal komme i den rette stemningen må det dreie seg om en tidsbegrenset periode.
2. Snø, sparkeføre, aking ned Fløyen, julenek og kor-sang.
3. Jula da mine foreldre bestemte seg for at nå har guttene blitt gamle nok til å få fornuftige gaver - mener jeg fikk en tjukk dundyne.

Vi vil tørre å påstå at Kato Kvitne er skoleledelsens mest operative kommandørkaptein. Vossingen, som muligens er Forsvarets beste på TAMP, har analysert seg frem til noen knakende gode tanker og svar rundt julefeiring og tradisjoner.

1. 1 desember. Alt før det er juks!
2. Snø! Vokst opp på fjedle pao Voss – i ei skikkeleg snjohåla! Paradoksalt nok havna man i Bergen....
3. Verste!? Takknemlig for alt jeg får, jeg
4. Tror det må være når familien flytta inn i nybygget hus på Hjellestad. To små krabater i ny heim, og jepp – vi fikk skikkelig hvit jul. Masse snø faktisk!
5. Jordbæsaus på ribba høres jo godt ut
6. Lurespørsmål... SJ VTØ stiller notorisk i reglementert uniform!

4. Når nabogutten var julenisse og min da 3-åring var overbevist om nissen ville stjele hennes nisselue, som var mye finere fordi dusken blinket. Hun holdt hendene godt på hodet under hele nissebesøket.
5. Ribbefett på riskremen. Nei vent litt, jordbæsaus på ribba? Ja, jordbæsaus på ribba. Definitivt. Men vi har pinnekjøtt julaften. Går for jordbæsaus der også. Og en tørr Riesling. Nam!
6. Hæ? Det finnes ikke stygge julegensere? Men må innrømme at jeg aldri har eid eller hatt på meg en...

4. Vanskelig å velge blant mange fine julefeiringer både innenlands og utenlands, men julefeiringen som barn var jo alltid magisk med alle forventningene og den ulidelig spennende gaveåpningen.
5. Nok et vanskelig spørsmål, men tror jeg går for ribbefett på riskremen. Bacon passer jo som kjent til alt.
6. Går lett for en fargerik og morsom (stygg) julegenser på jobb blant gode kolleger. Det kunne kanskje fått noen i julemodus og trukket litt på smilebåndene til folk.

Betraktninger og hjertesukk omkring offisersprofesjonen

Tekst // KK Kim Sabel OM 98-01
Foto // Torgeir Haugaard Forsvarets Mediearkiv

De siste årene har det vært en kraftig utvikling i forhold til hva det vil si å være offiser. Jeg sikter da til innføringen av en OR/OF ordning, nye utdanningsordninger, nye opptakskriterier for å bli kadett på krigsskolene, osv.

Jeg ønsker å anspore til en forståelse for at det gjennom tidene har vært svært mange ordninger som alle har blitt oppfattet som svært gode. Som den «eneste riktige», «den beste», «den mest fornuftige» osv. Dette er naturligvis uttalt av offiserene som i sin tid var kadetter på ordningen som gjaldt akkurat da de var kadetter, og selvsagt av dem som bidro til å utforme ordningene. Dette beviser for meg at det ikke kun er én modell som er den riktige for å kunne bli en god offiser. De fleste av Forsvarets ledere, på alle nivåer, er selv produkter av andre utdanningsordninger enn den som gjelder i dag, men man kan neppe

uttale at de ikke er gode offiserer av den grunn. Ulike ordninger er tilpasset både Forsvarets struktur, økonomi og tidens behov, og vil derfor variere.

Hva innebærer det være en offiser?

Jeg mener at flere av utdanningsordningene til dels har manglet fokus på det som, etter mitt syn, er det aller viktigste en krigsskole gir, nemlig «profesjonsutdanningen» som offiser- «Offisersprofesjonen». Dette er mye mer, og noe annet, enn kun å være «militær». For hva innebærer det egentlig å være offiser? Hvilke menneskelige, mentale, akademiske, intellektuelle, faglige og fysiske krav stilles det til en offiser? Dette er helt essensielle spørsmål vi må stille. Dessverre er ikke svarene og forklaringene klare og entydige nok. Dette bidrar til å skape tvil omkring offisersprofesjonen.

Hva er det viktigste man får ved en krigsskole?

Krigsskolene skal utvikle deg som menneske, sette deg i

stand til å reflektere, basert på kunnskap og erfaring, gi deg trygge ryggmargsreflekser i din ledelse av personell, gi deg en solid kompetansegrunnmur innenfor eksempelvis: militære operasjoner, ledelse, taktikk og strategi, matematikk, språk, utenriks- og innenrikspolitikk, sikkerhetspolitikk, etikk og filosofi, metode, og naturligvis en bransjeutdanning i tillegg. Listen er lang, og det er denne kompleksiteten som gjør det så utfordrende å bli en offiser. Du kan ikke bli offiser noen andre steder enn på en krigsskole. Det er ikke en utdanning som kan kjøpes på BI.

Hvilke andre steder må man igjennom IQ tester, medisinsk og psykologisk seleksjon, fysiske tester, og intervjuer med både offiserer og psykologer, for å komme inn på skolen? De som har konkurrert seg til status som kadett på en krigsskole er flinke og solide folk, uavhengig av hvilken utdanningsmodell de har gått, eller hvor lenge de var kadetter før de var ferdige med

sin officersutdanning. Det synes å være mindre viktig hvor kjernen i bransjeutdanningen er gjennomført. Denne kan normalt videreutvikles, eller tilpasses Forsvaret relativt enkelt. Det aller viktigste er kvaliteten på officersutdanningen man får som kadett.

Utdanningsordning for offiserer i England

I disse dager endres vår egen krigsskolemodell seg stadig mer i retning av systemet som er ved Krigsskolen på Sandhurst i England. «Sandhurst-modellen». I denne modellen har alle kadettene en relevant Bachelor fra det sivile før de tas opp som kadetter. Gjennom den sivile utdanningen de har tatt, viser de at de innehar akademiske ferdigheter, evnen til å kunne tilegne seg kunnskap, metode mm. I Sandhurst-modellen blir det sett på som en fordel at kadettene har erfaring fra andre skoler, og således også andre måter å tilegne seg kunnskap på. På denne måten bringer de med seg kunnskap som Forsvaret trenger for å skape en variert og tidstilpasset personell- og kompetansestruktur. En slik ordning inviterer til nyttegjøring av et mangfold som vil gi gevinster også for den norske utdanningsmodellen.

Utdanningsordningen for offiserer er i utvikling

Forsvaret sikter nå mot at nærmere 2/3 av offiserene som skal utdannes skal ha en relevant bachelor før de blir kadetter, og deretter få sin officersutdanning gjennom 12 måneder på en krigsskole. Dvs at de fleste kun skal gjennomføre en eller annen form for GOP/KVK, hvilket innebærer at hovedvekten av fremtidens offiserer ikke vil ha sin bransjeutdanning fra en Krigsskole. Det vil derfor bli viktigere enn noen gang at officersutdanningen på krigsskolene blir så god som mulig.

Det er snart kun 30% av Forsvarets militært tilsatte som er offiserer (OF). Resterende militært personell er spesialister (OR). De som tar akademisk utdanning gjennom krigsskolene, eller gjennom sivile skoler (eller begge deler), og har fått officersutdanning på ulike måter, må

anerkjennes fullt ut som offiserer i vårt eget system. Det må ikke skapes A eller B lag. Forsvaret har, og har alltid hatt, behov for kompetansen til alle disse offiserene. Det er derfor irrelevant hvilken utdanningsmodell de var en del av. Vi må derfor ikke skille mellom offiserer som har tatt bransjeutdanningen sivilt eller om den er tatt «in-house». Det er officersutdanningen de får på krigsskolene som gjør dem til offiserer.

Den «røde tråden» i officerskarrieren

Krigsskoleutdanning skal danne grunnlaget for hele karrieren, ikke kun for den stillingen man tilfeldig vis innehar de første 3-5 årene. Man bytter gjerne bransjer eller veksler mellom operativ tjeneste, teknisk tjeneste og forvaltningstjeneste flere ganger. Man sitter ikke som troppssjef, vognfører, logistiker, navigatør, sambandstekniker eller kompanisjef etc i 40 år. Etter mitt syn skal Krigsskolene hovedsakelig gjøre deg til offiser og leder. Jeg vil derfor minne om at offiserer i Forsvaret er tilsatt i «grad og gren», og ikke som flyver, dykker, økonom eller spesialsoldat. Dette er kun midlertidige stillinger/funksjoner man har. Derimot er den røde tråden gjennom karrieren at man er offiser hele veien.

Min hjertesak – Hva er Officersprofesjonen?

Fra 1800 tallet var det tradisjonelt kun fire profesjoner; prester, leger, jurister og offiserer. Bakgrunnen for dette var den særegne etikk-kodeksen disse profesjonene hadde. Den universelle ordningen var at disse menneskene måtte sverge en ed overfor samfunnet, der de måtte vedstå å forsvare etikken i utøvelsen av sin profesjon. De ble underlagt en høyere standard av ansvarlighet. Senere har dette profesjonsbegrepet endret seg, og det faller i dag i stor grad sammen med ordet «yrke». Dette bidrar til en litt utydelig forståelse av profesjonsbegrepet.

Presten, leger og jurister omfattes fortsatt av dette historiske profesjonsbegrepet. Flere profesjoner har kommet til, hvilket er naturlig,

men officersyrket, som profesjon, er i ferd med å forsvinne fra det opprinnelige profesjonsbegrepet. Officersprofesjonen er blitt utydelig, og hverken samfunnet eller kanskje til og med Forsvaret selv, vet riktig hva det vil si å være offiser lenger. Er respekten og anerkjennelsen for det å være offiser i ferd med å forsvinne?

Forsvaret må kontinuerlig oppdatere og anerkjenne sin egen utdanningsordning for offiserer. I tidligere markedsføringskampanjer for Forsvaret sto det «Forsvaret utdanner ledere». Dette må vi revitalisere, og det må være sannhet i det. Forsvarets utdanning av offiserer og ledere må fortsette å være en anerkjent og utfordrende utdanning, og våre offiserer må fortsette å være ettertraktet «utenfor gjerdet». Å være offiser er et kvalitetsstempel. Etter mitt syn bør krigsskolene legge til rette for at kadetter utdannes til «master i militært lederskap». Gjerne med tilførsel av akkrediterte utdanningsmoduler og faglig oppfølging i en praksisperiode også etter tiden som kadett på en krigsskole. Jeg vil igjen understreke at officersutdanning ikke er noe kurs. Det er en akademisk utdanning.

Min oppfordring er derfor at vi alle må jobbe for ivaretagelse og utvikling av det særegne og flotte ved officersutdanningen. Vi må anerkjenne hverandre som offiserer, uansett hvilken utdanningsordning vi ble offiserer under, eller fra hvor vi har vår bransjeutdanning. Sammen må vi bidra til et løft for officersprofesjonen, både internt i Forsvaret og ute i det sivile samfunn.

Fra avis til magasin

De kanskje mest synlige tegn på foreningens aktivitet, og uten tvil de fremste historiske kildene til foreningen, finner vi i Dogwatch sine utgivelser. Det startet som håndskrevne aviser og har gradvis fått et mer og mer profesjonelt preg med større redaksjoner. Her kan du kose deg med noen utklipp fra tidligere år.

Vet du hvor navnet «Dogwatch» kommer fra? Forklaringen får du i en tidligere utgave: «I min søken etter viten har det dukket opp mange forklaringer på nettopp dette. Her følger de mest troverdige.

I marin terminologi så er en watch, altså en vakt, en periode med arbeid på 4 timer. Dette kjenner vi alle fra Lehmkuhl. Den mellom 1600 og 2000 har fått tilnavnet «Dogwatch». Denne vakten var igjen delt i to, første og siste dogwatch.

Grunnen til dette var at mannskapet skulle kunne rotere gjennom alle vaktene, og for å få til dette måtte de visstnok

dele den ene vakten i to. Først og fremst for at mannskapet skulle få forskjellige vakter, og at det ene vaktlaget ikke måtte ha 1600-2000 vakten hver dag. Å dele denne vakten i to gjør det også mulig for et mannskap på kun to vaktlag å spise middagsmåltiden til høvelig tid.

Man antar at navnet kommer fra at noen av de som hadde disse halv-vaktene visstnok pleide å «dogde» (unngå) vakten, eller tok «the dodge watch», den «kjipe» vakten. Dette ble forkortet til «dogwatch». En alternativ forklaring er at de som sover kun får «dog sleep» denne vakten. Selv fester jeg liten tro til denne siste forklaringen. Hunder flest sover jo nokså godt.

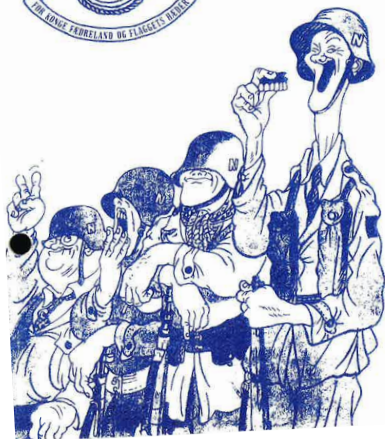
Det var også forklaringer som gav uttrykket sitt opphav til gaster som måtte passe hunden til kapteinen eller andre fantasifulle løsninger. Mest troverdig er nok forklaringen som sier at det er kjipt å være hund, at den kjipeste vakt er nattevakten, ergo er «dogwacth» nattevakten.»

Tekst // Carl Hermann Cornesliussen SMN 18-21
Foto // Dogwatch

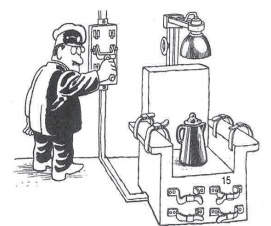
DOGWATCH nr. 4, årg. 5.
Avis for medlemmer av Valkyrien.

Fire lystige kadetter fotografert under felttjeneste på Ulven.

KARAKTERBYGGING...

SNIKREKLAME:

MOTORKLUBBEN

- VI HAR SOFA
- VI HAR KAFFE
- &
- VI HAR LOV

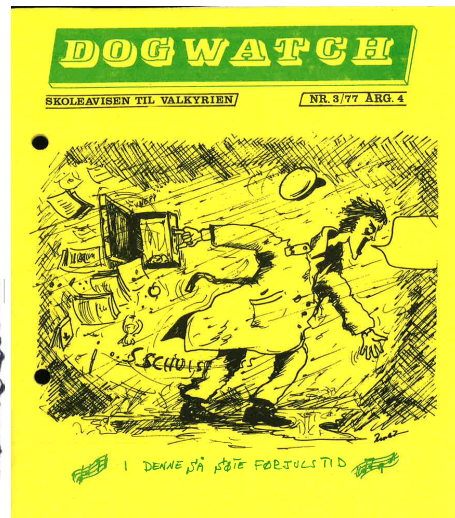
NIE FOR DEG?

Bilder fra siste oppvisning i Badkyrien selges (dyrt). Uavhentede bilder vil bli sendt inn til neste nummer av Dogwatch.

Bill mrk Nakenbilder

Nu ska vi inte vara kinkiga. Hellre gamla använda diamanter än inga diamanter alls.

Mark Twain

I FORSVARET av Christian Mønnich

Ok karer, vi må skape neste generasjons soldat, en soldat for fremtiden. Hva trengs?

Han må være helt skuddsikker, tåle gass og må kunne gå på vann!

Jæpp, også må han selvfølgelig kunne se perfekt i mørket og gjennom vegger!

Han må være usynlig og ha lasergøvær!

Vi propper ham full av cyberimplantater som gjør ham fryktløs og 1000 ganger sterkere.

Han må kunne gå uten mat og drikke i tre år, ha en portabel atombombe på ryggen og kunne fly av seg selv!

Og han skal avlyde ALLE ordre vi gir ham!

Ok karer, etter suksessen med forrige generasjon, er det nå deres mening at fremtidens soldat skal utstyres med rød tanga og en planke med spiker gjennom?

Kanskje uten spiker?

Kanskje uten spiker?

Ok karer, etter suksessen med forrige generasjon, er det nå deres mening at fremtidens soldat skal utstyres med rød tanga og en planke med spiker gjennom?

Kanskje uten spiker?

SITATER:
 KL Lviden under telemakos: "No e eg så jævla lei det laget her. Skjønna dække ingenting?" (Lag 2 med en anelse mye initiativ under en nattlig deløvelse).
 Stefan Mirkovic (KVK): EG FINNE FAEN IKKJE PIKKEN MIN !! (Efter et heller ublidt møte med ikke så veldig varmt vann).
 Celine Wergeland (OM1): Nå har vi hatt en blue on blue situation her. Vet ikkje dække at dække ikkje skal skyte på de dække e på lag med? (En "litt" hektisk episode i free-play delen).
 Tommy Bee (KVK): I like to fuck pigs, I like to fuck pigs, I like to fuck pigs, I like to fuck pigs....

"Verdens Beste Sjøkrigsskole" er ventet å bli en gjenganger i framtidens Dogwatch. Serien så dagens lys da kadett Oddgeir Høpsø ble sendt hjem fra Telemakos etter over et døgn med intensiv jobbing. Dessverre for lillebroren hans, Audun, så er ikke Oddgeir spesielt god til å tegne. (Se skisse under) Og som lillebror til en tøff fenrik så har Audun heldigvis lært uttrykket "mottatt". Som takk for hjelpen fritar jeg han med dette fra all framtidig verneplik, og godskriver det som tjeneste for Konge og Fedreland. Jeg har også lovt å fritta han for alt ansvar og trøbel serien kan skaffe han. I samme slengen fritar jeg meg selv for alt ansvar og dytter herved dette over på redaktørene.

Serien tar sikte på å gi leseren et faktisk innblikk i hvordan hverdagen er på verdens beste sjøkrigsskole. Den akademiske høyborg som sjøkrigsskolen er, drives med en jernhånd av kommandør Tor Festlig og hans stab. Gjennom serien vil du også stifte bekjentskap med fenomenet veileder, du vil møte en rekke kadetter og kanskje også noen lærere.

Den første runden er i all hovedsak viet øvelse Telemakos som første klasse nettopp har gjennomført. En stor takk til alle dere som har meddelt meg alle detaljene rundt øvelsen.

TELEMAKOS VÅRENS VAKRESTE EVENTYR

IKKE FOR KADETTENE...

IKKE FOR KADETTENE FRA LOG 3...

MEN FOR VEILEDERNE...

HVA VI SKAL GJØRE NÅR VI ER FERDIGE VED SSK SKIPSTEKNISK

OPERATIV MARINE

LOGISTIKK

HVA VI LÆRER...

TUNGE STUNDER GJENNOM ET SKOLEÅR TRØTT

TRØTTERE

TRØTTEST

TELEMAKOS

Dogwatch

Organ for kadettene ved Sjøkrigsskolen

Hva vil du? Seile eller kjøre gravemaskin og sprengne? Valget er ditt, nå linje på Sjøkrigsskolen - Bygg og anlegg

OPERATIV KYSTJEGER

Hvilken linje velger du?

OPERATIV MARINE

U... t linjevalg Sjøkrigsskolen tilbyr et 10 ukers... & KNM Statsråd Lehmkuhl

Dannelsesreisen - fra umoden tenåring til dannet offiser?

Tekst // Ester Jerstad og Ruby Andresen

LOG19-22 og LOG18-21

Foto // Forsvarets mediearkiv

“Å dyrke frem sunne verdier og karakterfasthet er sentralt i den dannelsesreisen Krigsskolen er. Ved uteksaminering skal Forsvarets verdigrunnlag være levendegjort og forankret i den enkelte offiser og både komme til uttrykk og videreutvikles i all videre tjeneste”.

Etter å ha fått skoleplass på en av krigsskolene blir du møtt med kanskje verdens vanskeligste oppgave - det å finne seg selv. Man får prasket på seg livets viktigste spørsmål allerede før man har entret porten på Heistadmoen leir; “Hvem er DU?”. For ja - “Hvem er jeg?”. Et krevende og høytstående spørsmål for en ung og uerfaren 20-åring, som så vidt har karret seg ut av døra på russebassen. Det viktigste man har utrettet til nå i livet er å få gjennomslag for elevrådssaken om Litago-dispenser i kantina på ungdomsskolen.

Og plutselig står man der – på Heistadmoen leir – med douchebag-sekken på ryggen mens man tenker så det knaker over hvem man egentlig er. Vi har alle vært der, og det er forstyrrende og eksistensielle tanker som for første gang får innpass. Åtte ferske, småsvette og nervøse kadetter trøkket sammen på et underdimensjonert kaserneområde for å snakke om troverdighet, karakterfasthet, selvoppofrelse og alle de andre kvalitetene man skal tilegne seg i løpet av de tre neste årene.

Man har gjerne hørt fra foreldre eller andre bekjente at Krigsskolen innebærer vinsmaking, ball og andre overklasse-aktiviteter. I realiteten er det et lugubert vannhull, Valhall, som enkelt og greit parkerer forventningene om overklasse, hvite duker og champagneglass. Som kadett er man garantert å tilbringe både én og to kvelder på de klissete benkene under den dunkle belysningen gjennom årene på

Krigsskolen. Når sant skal sies er stemningen i Valhall upåklagelig, men hvorvidt den bidrar til å skape dannede offiserer er fremdeles ukjent.

Som en dannet offiser, med både handlekraft og pågangsmot, er det forventet at man skal mestre de enkle oppgavene i hverdagen uten å blunke. Men etter tre år på Krigsskolen er man vel egentlig like langt på denne arenaen som det man var da man startet. Man får alle måltider ferdig servert på et sølvfat, man får lønn uten å måtte bekymre seg for skattesmeller, og man har aldri sett en leiekontrakt eller andre dokumenter vedrørende det å eie eller leie en bolig. I det kadetten skal stå på egne bein er vedkommende plutselig helt avhengig av krykker.

Så hva har man egentlig blitt i løpet av disse tre årene? Man ankom Sjøkrigsskolen som en motivert og smånervøs ungdom. Etter tre år med motgang kommer man ut som en umotivert voksen kranglefant. Den lille flammen som skulle bli til et stort bål type sankthans, er vagere enn før og har nesten sluknet.

Eller er det virkelig det? For gjennom tre år på Krigsskolen skjer det jo noe som ikke får den lille flammen til å slukne helt. Man får nye venner, man blir møtt av dyktige ansatte og fremtidige kolleger, og ikke minst lærer man hvor mange baller man kan ha i luften på én og samme gang, men fremdeles gjøre det sånn noenlunde greit. Krigsskolen kan utvilsomt sies å være tre år med en del motgang, men også tre år med ekstrem fremgang (som man kanskje ikke innser før man er litt eldre, klokere og mer karakterfast).

“Valhall, som enkelt og greit parkerer forventningene om overklasse, hvite duker og champagneglass.”

Ocean deep – Mountain high

Supporting Navy operations on the seven seas with tailor-made logistics solutions.

WilNor
Governmental Services

wilhelmsen.com/wgs

GRIEG STRATEGIC SERVICES

STRATEGISK SAMARBEID - FOR ET EFFEKTIVT FORSVAR

grieglogistics.no

HØRT OG SAGT

SJØKRIGSSKOLEN MERCH

1. Trenings t-skjorte	350,-
2. Slippesnål, pin og mansjettknapper	200,-
3. Blå t-skjorte	200,-
4. Treningsvest	650,-

For å kjøpe send mail til: ekstern@valkyrien1898.no

4.

Team Planet Earth

Det er over 200 000 år siden vi tok våre første skritt her på jorden. Siden den gang har mye skjedd. Den teknologiske fremgangen endrer samfunnet vårt i en fart vi ikke har opplevd før. Ved hjelp av menneskets komplekse hjerne og avanserte ferdigheter har vi utviklet en helt ny måte å leve på. Mange problemer er blitt løst, men samtidig har løsningen også ledet til nye og større utfordringer. For første gang på fire milliarder år er det én eneste art som bestemmer jordens utvikling. Mennesket.

En av høstens store snakkiser har vært David Attenboroughs dokumentar «A life on our planet». Her forklarer han hvordan klimaendringer og naturkriser har blitt et av vår tids største problemer. Attenborough viser blant annet hvordan dyrebestanden på jorden har halvert seg og at isen har redusert seg med over 40% de siste 40 årene. I dokumentaren legges det også frem et bilde på hvordan fremtiden vil se ut dersom man ikke handler nå. Skal man tro Attenborough, vil det til slutt ende med en sjette masseutryddelse i 2100. Ja, dette er dystert å lese. Heldigvis kan det fortsatt være tid igjen til å snu det.

Målet med denne artikkelen er ikke å belære noen om viktige politiske beslutninger som må tre i kraft, og hvorfor vi må slutte å produsere olje. Den skal heller vise til enkle tiltak vi kadetter kan gjøre i hverdagen for å snu den nedgående trenden. «Det hjelper ikke uansett» tenker kanskje du. Det vet vi ikke, men det er hvert fall verdt et forsøk. Hvis du vil bli en del av Team Planet Earth, gjør som oss:

How dare we?

1: Pant alt. Alltid

Visste du at hvis du panter én flaske, sparer du nok energi til å fullade mobilen 70 ganger. Vi har flere pantestasjoner både på Borgen og Sjøsidan, så ikke kast den i restavfallet, pls. Team Planet Earth jobber også med å få plassert ut en pantestasjon på skolebygget.

3: Pick the train, or feel the pain

Velger du å fly til Oslo når du skal hjem i helgen? Da ville vi tenkt om igjen. Dette forurenser like mye som en familie bruker med tog til Barcelona. Ikke bare sparer du miljøet, du vil også spare penger. Selv om turen vil ta noen timer ekstra, er det store muligheter til å få gjort unna en god del skolearbeid på turen. Her er det dermed bare gevinster sett fra vårt ståsted, så vi regner med å se deg på neste tur med Bergensbanen.

5: Skip fast fashion

Noe mange ikke vet er at klær står for 6,7 prosent av de globale, menneskeskapt CO₂ utslippene. Tekstilproduksjon har et stort forbruk av vann og energi, samtidig som det okkuperer land som kunne blitt brukt til matproduksjon. Vi forstår at ikke alle vil bli med på shoppetopp, men man kan likevel gjøre smarte klesvalg. Å kjøpe mindre klær som varer lenger er et veldig effektivt tiltak. Vi vil også minne deg på at vintage er hippere enn noen gang, og også bra for miljøet. Sjekk ut eksempelvis Tise eller Grailed for kule pieces.

2: Kildesorter som en helt

Dette er et enkelt triks for deg som vil tenke mer grønt. Tall fra Hold Norge Rent (2017) viser at 43 prosent av plasten i havet er et resultat av forsøpling fra enkeltpersoners forbruk på land. Ved å kildesortere plast, papp, glass og metall vil det ikke bare redde havet, men det kan også brukes til å produsere nye råvarer. Avfall handler om mer enn CO₂ og klima. Det handler også om å gjenvinne og utnytte ressursene.

4: You are what you eat, so be a vegetable

Produksjon av animalsk mat står for 18% av de globale klimagassutslippene. Dette tilsvarer alt utslipp av transport til sammen. Hvis alle nordmenn innfører én vegetardag i uken, kutter vi faktisk utslipp tilsvarende 170 000 biler. Videre vil dette frigjøre jordbruksareal, hindre avskoging og beskytte ville dyr og planter. Det er altså store gevinster ved å spise mer grønt. Vi skjønner derimot at dette er for de mer viderekommende. For dere som er ekstra opptatt av gains og prots, frykt ikke, vi har en løsning for dere også. Fem måltider med kylling eller svin tilsvarer det samme som ett måltid med rødt kjøtt. Styr derfor unna biffen.

6: Minimer bruken av plast

Plasten er overalt. Den er i vannet vi drikker, maten vi spiser og luften vi puster. Samtidig påvirker det alt av dyreliv og deres leveområder. Så hva kan vi gjøre for å minimere plast i hverdagen? Trenger du egentlig en plastholder og plastskje til egget ditt om morgenen? Vi tenker nei. Videre kan man tenke enkelt kutte ned bruken av engangsplass. Istedenfor å kjøpe ny pose hver gang man er på butikken, kan man pakke varene med seg i en sekk. Det er faktisk så enkelt.

Neste Dogwatch

Sjøkadettforeningen av 1898 Valkyrien

ROBUSTHET

Send ditt bidrag til

dogwatchsksk@gmail.com

Frist: 21. februar

